Ainoa Yhdysvaltain Sosialistipuolueen aatteita ajava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

RAIVAAJA

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Maanantaina, Marraskuun 13 p. - Monday, Nov. 13

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES.—ESTABLISHED 1905

29:säs vuosikerta – Vol. XXIX – No. 264 – 1933

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN JA CANADAAN:
Vuosikerta ..... $5.50 Kolme kuukautta... $1.75
Puoli vuotta ..... $3.00 Kuukausi 75c
SUOMEEN: 1 vk. $10.00. 6 kk. $5.50

Ilmotukset, lehti- ja kirjatilaukset sekä kaikki liikeasioita ja konttoria koskevat kirjeet ovat lähetettävät osotteella: Raivaaja, Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.
J. Suominen, Mgr.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1897.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg Mass.

ILMOTUSHINNAT:—Satunnaiset ilmotukset 60 senttiä palstatuuma. Seisovista ilmotuksista annetaan tarkempia tietoja kysyttäessä. Paikkakuntain uutisilmotukset 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year ..... $5.00 For 3 months $1.75
For 6 months ..... $3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year $10.00, 6 m. $5.50

SOSIALISTEJA AHDISTELLAAN ITÄVALLASSA

Joukkovangitsemisia on toimeenpantu.

Vien, Itävalta, marrask. 13 p. — Eilen vangitsivat poliisit ja kodinpuolustusjoukot sadottain sosialisteja maan eri osissa. Vienissä vangittiin 225 sosialistia. Useita nuijittiin.

Nuijittujen joukossa on muun muassa Hugo Thaler, Ala-Itävallan maapäivien sosialistinen varapresidentti, jota poliisit nuijivat, kuten toisiakin. Thaler oli vietävä sairaalaan parantelemaan vammojaan.

Fascistien kodinpuolustusjoukot olivat vartioimassa keisarillista palatsia, sekä harioittivat vartiotointa kaduilla. Kaupungintalon vastapäätä sijaitseva rakennus, jossa ennen oli Itävallan suurin pankki, oli muutettu fascistien kodinpuolustusjoukon päämajaksi.

Lakkolaiset vallanneet lihanpakkauslaitoksen

Sotaväkeä on vaadittu Austiniin, Minn.

Austin, Minn., marrask. 13 p. Kolmesataa Minnesotan kansalliskaartilaista oli varustettuna kotiasemillaan, samanaikaisesti kun yritetään sovitella 2,500 työläisen lakkoa George A. Hormel & Co:n lihanpakkauslaitoksella täällä, jossa epäjärjestyksiä tapahtui lauantaina.

Lakkolaiset vaativat palkkojen korottamista 10 sentillä tunti. Lauantaina he ottivat laitoksen huostaansa ja ajoivat yhtiön virkailijat tiehensä.

Yhden tärkeän myönnytyksen lakkolaiset tekivät. Koneenkäyttäjät sallittiin palata työhön hoitamaan jäähdytyslaitosta. Laitoksella on noin miljoonan paunaa hallituksen lihaa, mikä olisi pilaantunut, ellei jäähdytyslaitosta olisi toimessa pidetty.

Sheriffi Ira Syck on kuvernööri Olsonilta pyytänyt sotaväkeä tänne. Kuvernööri on selittänyt, että sotaväkeä ei lähetetä, ellei se ole välttämättömän tarpeellista, mutta useissa yhdyskunnissa on kansalliskaartin osastot mobilisoitu siltä varalta, että heitä Austiniin kutsutaan.

Yhtiön virkailijain kerrotaan ilmoittaneen lakosta yhdelle presidentin sihteereistä.

Lakko peruutettu.

(Sähkösanoma)

Austin, Minn., marrask. 13 p. — George A. Hormelin pakkauslaitoksen työläisten lakko peruutettiin tänään. Union johtajat määräsivät lakkovahdit poistumaan laitokselta, neuvoteltuaan kuvernööri Floyd B. Olsonin kanssa.

Lakkolaiset ovat tuota suurta laitosta huostassaan pitäneet lauantain päivälliseltä saakka. He kokoontuvat nyt joukkokokoukseen käsittelemään sovintoesitystä, tä mikä heidän palkankorotusvaatimuksensa vastaukseksi on esitetty. Tämä sovintoesitys saatiin aikaan neuvottelussa johon osallistuivat valtion kuvernööri, sekä lakkolaisten ja yhtiön edustajat.

Kansalliskaartin viisi komppaniaa, jotka lauantai-iltana mobilisoitiin on määrätty hajaantumaan.

Jos lakkolaiset hyväksyvät sovintoesityksen, kiista alistetaan teollisuuskomissionin ratkaistavaksi.

Pysäytti veturinsa ja kuoli

Boston, marrask. 11 p. — Veturinkuljettaja Harry Foster, 60-vuotias, sai halvauskohtauksen ollessaan eteläasemalla päivystystyössä eilen. Hän ennätti pysäyttää veturinsa, ennenkuin hän lysähti alas. Sairaalassa, jonne hän vietiin, voitiin ainoastaan todeta se, että hän on kuollut.

YLIOPPILAAT ILMAISSEET RAUHANHALUA

Suututtaneet legionalaisia.

Boston, marrask. 13 p. — Ylioppilaiden ja sosialistien mielenosoitukset rauhan puolesta Wellesleyssä ja Northamptonissa lauantaina, aselepopäivänä, aiheuttivat vastalauseitten esittämisen American Legionan taholta.

Legionan Wellesleyn osaston virkailijat pitivät rauhanmielenosoitusta "loukkauksena kauppalaa ja Legionaa vastaan.".

Rauhanmielenosoituksen Wellesleyssä oli järjestänyt Wellesley collegen kansainvälisten suhteiden klubin rauhankomitea. Siihen osallistui Wellesley collegen ylioppilaita. Heille oli tarjottu tilaisuus osallistua aselepopäivä- ja Nira-paraatiin, mutta kun he mieltänsä osoittivat rauhantunnuksin, heiltä peruutettiin edellämanittu "tarjous".

Legionalaisten marssittua kauppalan puistoon, tavanmukaisia juhlamenoja varten, he huomasivat, että rauhanharrastajat olivatkin saapuneet sinne aijemmin ja ne tunnuslauseet joista eivät legionalaiset pitäneet olivat näkyvissä.

Legionalaisten komentaja O'Gilvie väitti rauhanharrastajain rikkoneen kauppalan sääntöä, marssiessaan ilman lupakirjaa. Siihen vastattiin, että heillä oli lupakirja marssia, ehdolla, että he eivät mitään puhu, ja tätä sääntöä noudatettiinkin. Tunnuslauseiden kantamista ei lupakirjassa killetty.

Northamptonissa riistettiin yksi tunnuslause pois.

Samanaikaisesti kuin Wellesley collegen rauhanyhdistyksen jäsenet yllämainitun mielenosoituksen järjestivät kerääntyi rauhaa harrastavia ylioppilaita Smithin, Mount Holyoken, Amherstin ja valtion collegeista Northamptoniin, rauhanmielenosoitukseen, johon sosialistit ja eräät uskonnolliset ryhmät myös kin osallistuivat.

Mielenosoituskulkueessa kannettiin muun muassa plakaattia jossa sanottiin: "Nira merkitsee nationalismia ja sotaa". Sen poliisit ottivat pois, selittäen, että paraatiluvassa nimenomaan sanottiin, että mitään sellaista ei saa tehdä mikä hallitusvastaiseksi voidaan tulkita. Plakaatit ioisa oli lauseita sellaisia kuin "Sosialistinen nuoriso! Taistele rauhan puolesta!" sekä "Sotaa sotien lopettamiseksi ei taistella aseilla" y. m. saatiin kulkueessa kantaa.

Mielenosoitus päättyi Smith collegen kentälle, jossa puheita pitivät professori S. Raph Harow, Smith collegesta, puhuen Mount Holyoken sosialistiosaston puoleta, sekä pastori Albion C. Ockenden, ylioppilas Stella Chess, Smith Collegesta, kansallisen ylioppilasliiton jäsen, y. m.

Johnson epäilee kontrollöörin päätöksen pätevyyttä

(Sähkösanoma)

Fort Worth, Texas, marrask. 13 p.— Ennenkuin hän täältä läksi Louisvilleen, Ky., sanoi elvytyshallinnon johtaja, kenraali Hugh S. Johnson, että hän epäilee josko ylikontrollööri McCarl oli oikeassa, päättäissään, että Henry Ford voi saada hallituksen tilauksia. Kysymys on presidentin hallinnollisen määräyksen noudattamisesta, eikä siitä josko Ford Niran autokoodia naudattaa, hän sanoi.

"Mikäli minä tiedän Ford noudattaa koodin säädöksiä, mutta hän ei ole sitä allekirjottanut", selitti Johnson. Ylikontrollöörin päätöksestä ei hän halunnut antaa päättävää lausuntoa, ennenkuin hän sen on lukenut, mutta arveli, että kysymyksessä saattaa olla väärinkäsitys.

Ylikontrollöörin päätöksen mukaan Ford voi tehdä tarjouksia ja saada hallituksen tilauksia, siksi kunnes on osoitettu, että hän ei koodia naudata. Niin kauan kuin sellaisia todistuksia ei ole esitetty hän käsitetään koodia noudattavan.

TYÖLÄISTEN ON OLTAVA VALVEILLA

Muussa tapauksessa Nira saattaa kulkeutua Swopen suunnitelmaa kohti.

Boston, marrask. 13 p. — Puhetilaisuudessa Old South Meeting Housella lauantai-iltana varoitti Norman Thomas kuulijakuntaansa, että ellei työväki pian järjestä vastataistelua, niin Nira ja muut hallituksen samansuuntaiset elimet saattavat kulkeutua kohti Swopen suunnitelmaa.

Puheessaan Thomas totesi, että maaliskuun neljännestä päivästä alkaen on Yhdysvaltain kansa kulkenut vallankumouksen läpi. Vanha anna mennä kapitalismi on kulkeutunut valtiokapitalistiseen järjestelmään, jossa on joitakin myönnytyksiä työläisille.

Kapitalismi on kuollut, selitt Thomas, mutta sen aave kulkee vielä ympäri. Ja se mitä työväk uuden järjestelmän alaisena, on voittanut saattaa piankin muuttua menetykseksi, ellei toimenpiteisiin ryhdytä noiden saavutusten vakauttamiseksi.

Kehoitti farmareita tukemaan hallitusta

Des Moines, Iowa, marrask. 13 p. — Maanviljelyssihteeri Wallace puhui täällä perjantaina, selittäen puheessaan, että Yhdysvaltain vehnä- ja puuvillafarmarit ovat viimeisten kahdeksan kuukauden ajassa saaneet enemmän kuin mitä he viimeisenä kahtenatoista vuotena ovat saaneet. Puheessaan hän tuomitsi maanviljelijäin juhlapäiväliikkeen ja ennusti, että noin kolmen kuukauden kuluttua voidaan maissialueesta sanoa samaa mitä hän nyt vehnäalueesta sanoi. Ja jos ei sika- ja maissisuunnitelmaa saateta menestymään, niin on kovempia aikoja, odotettavissa kuin mitä koskaan on nähty. Maissi ja sikaohjelman hän selitti tuottavan $350,000,000 korvausmaksuina maissiolueelle, jos ta Iowan osalle tulee noin $75,000,000. Nämä korvaussummat suoritetaan ensi vuoden tammikuun ja seuraavan vuoden kevään välisellä ajalla, hän sanoi.

Protestikokous hitlerismiä vastaan

Boston, marrask. 13 p. — Eilen iltapäivällä kokoontui Dorchester Manoriin, Mattapaniin, noin 2,000 henkeä Hitler-vastaiseen mielenosoitukseen. Ulkona kadulla oli suuri joukko, joka ei huoneustoon mahtunut. Se sai kuulla salissa pidetyt puheet kovaäänisten välityksellä.

Kokouksessa pidettiin useita puheita, sekä luettiin tunnettujen henkilöitten kirjoittamia kirjeitä, joissa kuvattiin Hitlerin komennon väkivaltauksia Saksassa.

Kokous alkoi kello puoli kolme ja päättyi kello 6 illalla. Ennen kokousta oli järjestetty mielenosoituskulkue, johon muun muassa lukuisia legionalaisia osallistui.

Retkeily vuorella päättyi kuolemalla

Gorham, N. H., marrask. 13 p. — Eilen aamulla kuoli 22-vuotias Harvardin ylioppilas Rupert A. Marden viluun ja rasitukseen, eräässä avonaisessa suojassa Tuckerman ravinissa, Mt. Washingtonin rinteellä. Hän oli neljän toverinsa kera lähtenyt kiipeämään ylös vuorelle. Alaslaskeutuessa lumimyrsky ja pimeä yllätti heidät ja he yöpyivät edellämainittuun suojukseen noin kaksi mailia vuoren juuresta ylöspäin. Jokainen retkikunnan jäsen kärsi pakkasesta, mutta toiset jäivät henkiin.

HITLERILÄISTEN "VAALIVOITTOA" JUHLITAAN

Natsijohtajat ylen mielissään hyvin järjestetyn näytelmänsä onnistumisen johdosta.

(Sähkösanoma)

Berlin, marrask. 13 p. — Natsien johtajat juhlivat tänään tuosten johdosta kansallisvaaleissa ja yleisäänestyksessä mikä koski Hitlerin politiikan hyväksymistä. Lippuja liehutettiin kautta maan.

Vaaliuurinille meni eilen 42,069 äänestäjää, äänioikeutettujen luvun ollessa yhteensä 45,106,168. Heistä 40,583,430 kannatti Kansainliitosta eroamista ja 2,520,100 sitä vastusti; kelvottomiksi havaittuja äänestyslistoja oli 789,999.

Natsien ehdokkaita valtiopäivile valitsi 39,621,437 äänestäjää ja kelvottomia äänestyslistoja oli 3,348,125. Valtiopäivämiesvaaleissa ei muita ehdokkaita oltukaan kun natsien ehdokkaat.

Valtiopäivillä, joihin 661 ehdokasta valittiin, ovat useimmat uudet edustajat 30 ja 45 ikävuoden välillä. Vanhin kenraali Litzmann, on 83-vuotias ja nuorin on 26-vuotias.

Maanviljelyslakko jatkuu viidessä valtiossa

Sioux City, Iowa, marrask. 13 p. — Maanviljelijäin kansallisen juhlapäiväyhdistyksen edustajia viidestä valtiosta kokoontui täällä eilen ja päättivät, että maanviljelijäin osto- ja myyntilakkoa edelleenkin jatketaan, tarkoituksella saada maanvilpelystuotteiden hinnat kohotetuksi tuotantokustannuksia vastaavaksi.

Kokouksen edustajat väittivät, että lakko on vahva jokaisessa näistä viidestä valtiosta ja maanviljelystuotteiden tarjonta on vähentynyt.

Edustajat palanneet kotiseudulleen

(Sähkösanoma)

Sioux City, Iowa, marrask. 13. Kansallisen juhlapäiväyhdistyksen johtajat viidestä valtiosta palasivat tänään kotiseudulleen, päätettyään kokouksessaan täällä jatkaa lakkoa edelleen, siksi kunnes tuotantokustannuksia vastaava hinta on saavutettu.

Kokouksessa esitetyistä raporteista ilmeni, että maanviljelystuotteiden lähettäminen myyntikeskuksiin on huomattavassa määrässä vähentynyt sillä aikaa kun lakko on voimassa ollut. Lakko alkoi lokakuun 21 päivänä.

Kokouksen päätyttyä Milo Reno vakuutti, että maanviljelyssihteeri Wallacen ja elvytyshallinnon johtajan, kenraali Johnsonin, puheet eivät lakkotilanteeseen ole mitään vaikuttaneet.

Lindberghit Espanjassa

(Sähkösanoma)

Vigo, Espanja, marrask. 13 p. Tulliviirkailijat Tuyssa, lähellä Caldelas de Tuyta, ilmoittivat tänään, että eversti ja Mrs. Lindbergh ovat laskeutuneet alas Mino joelle.

Heidän turvallisuudestaan on jonkunverran oltu huolestuneita, tiedon levittyä, että eräs tuntematon lentokone on rysähtänyt alas lähellä sitä paikkaa johon he alas laskeutuivat.

Tulipalon syyt on tutkittu

Newport, R. I., marrask. 11 p. Kauntin suurlautakunta, joka on tutkinut äskeistä miljoonapaloa Tivertonissa toteaa esittämässään lausunnossa, että tuo palo, jossa kolme miestä henkensä menetti, johtui erään suuren öljysäiliön huolimattomasta tai kelvottomasta juottamisesta. Lausunnossa ei esitetä syytöstä ketään vastaan, mutta suositellaan, että kuvernööri Theodore F. Green lainlaatijakunnalle esittää esityksiä öljysäiliöiden kontrollolmista varten valtion alueella.

MOITISKELI MAANVILJELYSSIHTEERIÄ

Milo Reno nimitteli häntä Wall kadun käskyläiseksi.

Missouri Valley, Iowa, marrask. 13 p. — Harrison kauntin maanviljelijät kerääntyivät eilen tänne kuulemaan Maanviljelijäin Juhlapäiväyhdistyksen presidentin, Milo Renon puhetta, jossa hän vastasi maanviljelyssihteeri Wallacen Des Moinesissa pitämään puheeseen.

Puheessaan Reno moitiskeli Farm Bureauta, mikä Harrison kauntin maanviljelijäin keskuudessa ei ole suosittu. Selitettyään, että se saa avustusta kapitalisteilta hän jatkoi:

"Puhukaa Al Caponesta raketeeraajana. Suurimmat raketeeraajat ovat ne joilla kapitalistit ovat Yhdysvaltain kansaan sitoutuneet."

Puheessaan Reno edelleen korosti vaatimusta, että maanviljelijäin on saatava korvaus työstään, varustaissaan yhteiskunnan elintarpeilla. Raharuhtinaat ovat valmiit lahjomaan teitä, hän sanoi, maksamalla teille sioista joita te ette tapa ja maissista jota te ette viljele. Mutta kuka maksaa kustannukset kaikesta tästä hän kysyi ja vastasi, että sen tekee maanviljelijä, eikä suinkaan pankkiiri tai kauppias.

Maanviljelyssihteeristä hän sanoi:

"Henry Wallace, minä en häntä maanviljelyssihteeriksi sano, sillä hän ei sitä ole; teillä ei maanviljelyssihteeriä ole. Hän on Wall kadun käskyläinen; hän on häpeäksi sille viralle jota hän oletetaan hoitavan."

Sosialisteja taas vangittu Saksassa

Natsien vastustaminen voimistuu Baierissa.

München, Saksa, marrask. 10 p. — Augsburgin poliisi on ottanut kymmenen huomattua sosialidemokraattia "suojelusvankeuteen". Vangitseminen johtui siitä että Augsburgissa on levitetty lentolehtiä joiden sanotaan tulleen sosialistisista lähteistä.

Poliisi on julkaissut varotuksen että henkilöt, jotka levittävät kiellettyjä lentolehtiä tai tekevät muuta samanlaista "valtiopetollista" työtä, viedään Dachaun vankileirille. Samalla on annettu ymmärtää, että poliisi tulee "empimättä käyttamään revolverejaan", jos joku yrittää "tehdä vastarintaa tai pacta."

Kaikesta ankaruudesta huolimatta tyytymättömyys baierilaisten keskuudessa näyttää voimistuvan. "Pikaoikeudet" alituisesti tuomitsevat miehiä ja naisia vankilaan yksityisistä mielipiteiden ilmauksista. Niinpä eräs työmies sai kahden kuukauden tuomion, kun rohkeni toiselle puhellessaan epäillä, että Hitlerin suunnitelma antaisi työtä työläisille ja valitti, että Hitler ei ahdistele suurriistäjiä.

Vaativat palkan korottamista

Pawtucket, R. I, marrask. 13 p. Seitsemäntoista U. T. W. liittoon liittyneen kutomotyöläisten paikallisosaston edustajaa, neljästä eri valtiosta, kokoontui täällä eilen ja päättivät kehoittaa kaikkia paikallisosastoja kautta U. E. valtioiden vaatimaan 25 prosentin palkankorotusta kapeiden kudinten tehtaissa. Tehtaat, joissa valmistetaan kengännauhoja y. m. kapeita kudintuotteita ovat nyt puuvillateollisuuden koodin alaisia ja mikäli edustajat kertoivat ammattitaitoiset työläiset tällä alalla ansaitsevat tuskin $13 viikossa.

BRIDGEPORTIN SOSIALISTIEN VAALIVOITTO YHÄ VARMENTUU

Vuoden kuluttua sosialisteilla on enemmistö kaupungin valtuustossakin.

(Sähkösanoma)

Bridgeport, Conn., marrask. 13 p. — Jasper McLevy, joka poliittiseen taisteluun ryhtyi 34 vuotta takaperin, istui tänään voittajan tuolilla, kansalaisten tukemana, jotka hänen ja sosialistipuolueen puoleen kääntyivät, saadakseen lievitystä verotaakkaansa, sekä muutosta kaupungin hallinnossa.

Vaittuna virkaansa viime viikolla, äänten vieremällä mikä hautasi hänen republikaanisen ja demokraattisen kilpailijansa, McLevy ja hänen kaupungin virkoihin valitut puoluetoverinsa, vannotettiin toimeensa tänään.

Virkaanastujaisia oli 3,000 henkeä seuraamassa.

Bridgeport, Conn., marrask. 13 p. — Sosialistien vaalivoitossa täällä jäi yksi kohta epätäydelliseksi, se oli kaupungin valtuusto, jossa demokraateilla on yhdeksän edustajaa ja republikaaneilla kolme edustajaa, jotka vielä yhden vuoden jäävät toimeensa. Ja kun näissä vaaleissa valittiin neljä demokraattia valtuustoon niin on porvereille tänä vuonna kuusitoista valtuuston jäsentä, kahtatoista sosialistista valtuuston jäsentä vastaan. Mutta uuden kaupungin lupakirjan mukaan nämä kaksitoista porvaria tulevat jäämään pois valtuustosta vuoden kuluttua ja silloin jää sosialisteille varma enemmistö kaupungin valtuustossakin; johon jää ainoastaan neljä demokraattia ja kaksitoista sosialistia.

Sosialistien valtuuston jäsenet ovat: Henry A. Costello, James H. Kane, William S. Neil, Harry A. Williamson, Angelo J. Canevari, Everett, E. Perry, John M. Taft, Charles Mottram, William Hutton, John F. Sheerin ja Andrew K. Auth.

Sosialisteille annettu äänimäärä viime tiistain vaaleissa oli merkille pantava yhdenmukaisuutensa johdosta. Korkein sosialistien ehdokkaalle annettu äänimäärä, pormestariehdokkaasta Jasper McLevyä lukuunottamatta, oli 20,954 ja pienin 20,765. Tämä osoittaa, että sosialistien ehdokkaita äänestivät sosialistisen vakaumuksen omaavat äänestäjät.

Kaikki kaupungin sheriffit ja kauntin selectmenit ovat sosialisteja. Sheriffeiksi valittiin: George Puyda, Solomon Snow ja Isadore Kravetz. Selectmanneiksi valittiin David Widdo, Meyer Zucker ja Kiev Liskofsky. Kaupungin kirjuriksi valittiin Fred Schwartzkopf; kaupalan kirjuriksi Richard Schultze; rahastonhoitajaksi John Shenton ja opetuslautakunnan presidentiksi Jack C. Bergen.

Oletettuja kommunisteja vangittu

Boston, marrask. 13 p. — Kolme naista ja kuusitoista miestä, jotka oletetaan olevan kommunisteja mielipiteiltää, vangittiin eilen iltapäivällä, syytettynä yleisen kokouksen häiritsemisestä.

Tuo häiriö tapahtui ukrainalaisten yhdistysten järjestämässä kokouksessa, jossa Neuvostovenäjän tunnustamista vastustettiin, sen perusteella, että neuvistovirkailijat Ukrainassa ovat harjottaneet väkivaltaisuuksia.

Ennen kokousta oli ukrainalaisten paraati. Kokouksessa esitettiin muun muassa väite, että Ukrainassa on neljä miljoonaa ihmistä kuollut näälkään viime vuoden kuluessa, mutta tieto tästä oli estetty leviämästä siten, että sanomalehtimiehiä ei Ukrainaan laskettu.

Tähän selitykseen noin 50 kokouksessa ollutta kommunistia vastasi huutaen, "se on valhe". Tämä oli alku epäjärjestykselle jonka rauhoittamisen yhteydessä ylämainitut vangitsemiset toimeenpantiin.

ILMATIETOJA

Sadetta mahdollisesti tänä- iltana. Kylmempää illalla. Tiistaina kaunista ja kylmempää.

Litvinoff jälleen presidentin puheilla

Washington, marrask. 13 p. — Eilen illalla oli Neuvosto-Venäjän ulkokomissaari, Maxim Litvinoff, jälleen presidentin puheilla. Aikaisemmin oli annettu ymmärtää, että Litvinoff ei presidentin puheille menisi ennenkuin vasta tänään.

Neuvottelut uskotaan päättyvän perjantaina.

Sähkösanoma

Washington, marrask. 13 p. — Valkoisessa talossa oletetaan, että presidentti Rooseveltin ja Neuvostovallan ulkokomissaarin Maxim Litvinoffin neuvottelut päättyvät perjantaina. Sen lisäksi lausuttiin, että neuvottelut edistyvät jatkuvasti ja asteittaisesti.

Tiedusteltaissa josko Neuvostovallan tunnustaminen perjantaina julkaistaan, presidentin sihteeri Stephen T. Early kieltäytyi täydentämästä ylempänä mainittua lausutnoa, jossa neuvottelujen päättymistä ennustetaan.

Samalla huomautettiin, että Valkoisen talon ovet ovat Litvinoffille avoinna joka aika neuvotteluja varten. Myöskin sanottiin, että tänään ei Litvinoffilla ole mitää nedeltäkäsin määrättyä kohtausta presidentin kanssa. Kun Litvinoff ja valtioviraston virkailijat ovat jonkun määrätyn seikan keskustelut päättäneet, asia siirretään presidentin päätettäväksi, hän toimien eräänlaisena selvityshuoneena näissä neuvotteluissa.

Ennusteluja väkijuomaliikkeen valvonnasta

Washington, marrask. 11 p. — Asiantuntevissa piireissä lausuttiin eilen arvelu, että kun kieltolakipykälä on kumottu, mikä tapahtunee joulukuun 5 päivänä, niin liittohallitus ryhtyy valvomaan väkijuomaliikettä asettamalla tislauslaitokset lupakirjajärjestelmän alaiseksi. Tämä järjestelmä voidaan käytäntöön saattaa niillä valtuuksilla joita presidentillä on. Kun kongressi kokoontuu se voi joko jatkaa sitä, tai laatia toisenlaisia säädöksiä sen tilalle.

Virallinen kieltolakipykälän kumoaminen tapahtuu joulukuun 5 päivänä. Siihen mennessä kannetaan niitä erikoisveroja, joita kongressi hyväksyi kannettavaksi, siksi kunnes kieltolaki on kumottu. Kumoaminen taasen on virallisesti tapahtunut silloin kuin Utah, perustuslakikoventsionissaan, on 21:en perustuslakilisäyksen hyväksynyt, mikä todennäköisesti tapahtuu joulukuun 5 päivänä kello 3 iltapäivällä.

Lähtee yleisamerikalaiseen kongressiin

Washington, marrask 11 p. — Valtiosihteeri Hull lähtee tänään matkalle Montevideoon, osallistuakseen Yleisamerikalaiseen konressiin, mikä Uruguayn pääkaupungissa pidetään. Lähtiessään hän selitti, että tällä kertaa tuskin voidaan suuriakaan saada aikaan taloudellisten kysymysten ratkaisun alalla, mutta useat niistä kysymyksistä jotka kongressissa käsiteltäväksi joutuvat todennäköisesti ratkeavat parin kolmen vuoden kuluttua. Mr. Hull arveli kongressista palatessaan tietävänsä Etelä-Amerikan asioista sen verran, että hän niistä voi "älykkäästi puhua".

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS

YRJÖ MÄKELÄ, OSKARI TOKOI, A. E. USENIUS, HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

ehteen aijotut kirjotukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä osotteella: Raivaajan toimitus. Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

Päivänkatsaus

EUROPASSA EI OLE RAUHAA ENNENKUIN HITLER ON POISSA

— Rauha ei palaa Europaan ennenkuin Saksasta on tullut sosialistinen liittotasavalta, sanoi, asianajaja Branting Tukholman Auditoriumissa viime tiistana pitämässään puheessa, jossa hän selosti laajasti Saksan valtiopäivätalon murhapolttojuttua.

Auditoriumin suuri sali oli täynnä ihmisiä viimeistä sijaa myöten ja satojen oli käännyttävä ovelta takaisin.

Branting lausui m.m.:

Kansallissosialismi uhkaa koko Europaa paljon suuremmalla tulipalolla, sodan uhka lähenee ja jos uusi katastrofi tulee, niin epäilystäkään ei ole siitä, kutka ovat Europan sivistyksen murhapolttajia. Emmekö huomaa, että äskettäin määrätyt Saksan uudet vaalit ovat vain jättiläismäistä kiihkovalmistusta uudelle sodalle? Porvarillinen politiikka ei käsitä, että katastrofeja voidaan välttää vain päättävästi ja ajoissa esiintymällä niitä voimia vastaan, joiden taholta vaara uhkaa. Englanti epäilee, kuten ennen vuotta 1914. Monin tahoin osoitetaan heikkoutta ja epävarmuutta, kuten on kysymyksessä natsilaisuuden vastustaminen. Kaikki tämä epäilys, odotus ja valheellisella tavalla toivorikas politiikka johtaa vain uusiin harhakäsityksiin ja uusin yllätyksiin. Meidän on esiinnyttävä internationaalin tunnuslauseella: Moraalinen ja aineellinen boikotti. Tukekaa vallankumouksellista Saksaa. Porvaristolla ei tällä hetkellä ole ihanteellisuutta eikä moraalista rohkeutta. Sen vuoksi sen vallankäyttö johtaa sen omaan häviöön. Europa ei pääse rauhaan ennenkuin Hitlerin valta luhistuu. Ei tule rauhaa, ennenkuin Saksasta on tullut sosialistinen liittotasavalta. Ja tämä ei kauan kestä. Saksassa on tällä hetkellä, vaikka näkymättömänä, suuri työväenliike, joka on enemmän sosialistinen ja enemmän valmistautunut kansallisiin otteluihin kuin koskaan ennen.

Puheen päätyttyä kokous yksimielisesti hyväksyi seuraavan päätöksen:

Kokous lausuu inhonsa Saksan murhapolttojutun kuohuttavan näytelmän johdosta, jossa asiain oikeudellisen käsittelyn varjolla estetään totuuden ilmituleminen valtiopäivätalon palosta ja todellisista syyllisistä — samalla kun alinomaa loukataan syytettyjen alkeellisia oikeuksia.

Kokous kehoittaa kaikkia oikein ajattelevia ihmisiä olemaan varuillaan kansallissosialismin ruttotartunnasta ja painostaa ammatillisen ja sosialistisen internationaalin tunnuslausetta aineellisesta ja moraalisesta boikotista natsi-Saksan suhteen, minkä hallitus merkitsee kuolettavaa uhkaa maailman kansanvallalle ja maailman rauhalle.

Samalla kokous tervehtii Norjan työväenpuolueen loistavaa vaalivoittoa taantumuksellista ja natsistisista virtauksista onnellisina merkkinä kansanvallan pysyväisestä ja horjumattomasta asemasta skandinavisten kansoien keskuudessa.

ILON AIHE SEKIN

"Dollarin arvo on taas ulkomaisilla rahamarkkinoilla alentunut". Tällainen otsikko on jo parin viikon ajan ollut jotenkin seisovana otsikkona Amerikalaisten lehtien etusivuilla. Ja viimein tämän kaksiviikkoisen jatkuvan dollarin kurssin alentumisen jälkeen voitiin kansalle ilmoittaa, että dollarin kurssi on nyt alhaisin sitten vuoden 1914 ja voi pian pudota alle kaikkien entisten alimpien rajojen. Ja tämän jälkeen päästetään myöskin itse kissa pussista ja sanotaan, että amerikalaiset tuotteet ovat jo niin halpoja, että niitä voidaan nyt myydä kaikissa maissa. Ja samassa hengenvedossa ilmoitetaan, että vehnän hinta ja kaikkien muidenkin tarvikkeiden hinnat ovat kotimaassa nousseet vastaavassa määrässä. Amerikalaiset tuotteien hinnat ovat siis alentuneet ulkomailla mutta nousseet kotimaassa.

Tällöin nousee heti kysymys siitä "kuka maksaa viulut" sillä jonkun täytyy maksaa tästä dollarin kurssin alentumisesta johtuvan eron. Kun ulkomaalaiset eivät sitä maksa, sillä koko suunnitelman päätarkoitushan on toimittaa ulkomaalaisille markkinoille amerikalaisia tuotteita halvalla, niin ei jää muuta mahdollisuutta kuin se että tämä ero on maksettava täällä kotimaassa. Se maksetaan kahdella eri tavalla: Kaikki kuluttajat yhteisesti ja palkkatyöläiset erikseen. Ensinnäkin kaikki kuluttajat yhteisesti, niinkuin nyt jo nähdään, saavat maksaa korkeamman hinnan kaikista tavaroistaan kuin koskaan ennen ja tämä hinta nousee sitä mukaa kuin dollarin kurssi ja siitä johtuu että amerikalaisten tavarain hinnat ulkomailla laskevat. Farmarit ja muut pikkutuottajat saattavat aluksi iloita siitä että heidänkin tuotteittensa hinnat nousevat. Mutta tämä ilo kestää vaan siihen asti kunnes he tuotteistaan saamalla rahalla menevät ostamaan tarvikkeitaan, saavat he silloin huomata että heidän tarvitsemiensa tavaroiden hinnat ovat nousseet vieläkin enemmän knin heidän myymiensä tavarain. Ja mikä pahinta, he pian huomaavat että he eivät saakkaan tavaroitaan myydyksi juuri siitä syystä että niiden jotka muodostavat heidän tavarainsa ostajajoukon, ostovoima on juuri tästä samasta syystä entisestäänkin laskeutunut. Kun sellaiset kuluttajat, joiden vuositulot ovat alle kahdentuhannen dollarin, kuluttavat kaksi kolmea osaa kaikista tavaroista, niin tavaroiden hintojen kohoaminen vähentää näiden ostokykyä samassa suhteessa kuin tavaroiden hinnat nousevat. Sellaiselta, jolla on vaan kaksituhatta dollaria tai sitäkin vähemmän käytettävänä, ei voida saada sen enempää vaikka tavaroiden hintoja kuinka korotettaisiin. Kuluttajat siis yhteisesti joutuvat kärsimään ja korvaamaan tästä politiikasta johtuvat kustannukset.

Mitä tulee erikoisesti palkkatyöväkeen, niin se joutuu korvaamaan tämän kahdellakin eri tavalla. Ensinnäkin kuluttajina ja toiseksi palkkatyöläisenä. Tästä dollarin kurssin alentumisesta on ollut seurauksena, että dollarin arvo nykyjään on vaan 58 senttiä verrattuna siihen dollariin, joka oli käytännössä vielä viime huhtikuun 17 päivänä. Vaikka työpalkkoja nimellisesti olisikin kohotettu noin kymmenellä prosentilla, kuten väitetään, ne todellisuudessa ovat alentuneet silloin neljälläkymmenellläkahdella prosentilla. Ja kun dollarin arvoa yhä yritetään painaa alas, painuvat työpalkat samassa suhteessa. Ulkomailla myytävät halvat tavarat tuotetaan siis täällä Amerikassa työpalkkojen alennuksen kustannuksella ja jos tätä tietä pitemmälle jatketaan, monet ulkomaat saattavat joutua etsimään keinoja amerikalaisella bauperityöllä tuotettuja halpoja tavaroita vastaan. Sitävastoin kun amerikalainen työväki on näihin asti vaatinut suojeluslakeja vankilatyöllä ja kurjilla palkoilla tuotettujen tavaroiden maahantuontia vastaan, se aika näyttää olevan hyvin lähellä jolloin muissa maissa joudutaan. Koko palkkatyöväen luokka on nopeasti painumassa vaitaan. Koko palkkatyöväen luokka on nopeasti painumassa vaivaishoitolaisen asemaan ja palkat kiinalaisen kulin palkkojen tasolle. Kaiken tämän saa dollarin kurssin ja sen kotimaisen ostovoiman alas painaminen pikemminkin kuin mikään diktaattori olisi kyennyt tällaista muutosta missään maassa aikaan saamaan.

Niinkuin vandaalit vihollismaissa menettelevät Saksan natsit nyt omassa maassaan

Natsipuolueen kannattajajoukotkin elävät piinan vallassa peläten ilmiantoja ja verisiä vainoja johtajain taholta

Prof. Max Adler nykypäivien Saksasta

Itävaltalainen puoluetoveri prof. Max Adler on lähettänyt Ruotsin Social-Demokratemille mielenkiintoisen kirjoitusken nykypäivien Saksasta. Siinä sanotaan m.m.:

Oikein luonnehtia Hitlerin-Saksa, toisin sanoen esittää se objektiivisessa historiallisessa merkityksessä ei ole helppo asia. Ei ainoastaan sen vuoksi, että ylipäänsä on vaikeata vielä kestävän historiallisen kehitysvaiheen kestäessä luoda sellaista välimatkaa, jolta sen historiallinen luonne selvästi kuvastuu. Epäilläolevassa tapauksessa se on vieläkin vaikeampaa sen moraalisen inhon ja halveksumisen vuoksi, jota koko maailmassa yhä uudestaan tunnetaan Saksaa kohtaan.

Kuitenkin ehkä on mahdollista paremmin käsittää tämän historiassa esiintyvän mutavirran varsinainen sisällys, jos ensinnä selvittää itselleen yhden asian: että kaikkia vastaanesitettyjä poliittisia käsitteitä tässä tapauksessa ei voida käyttää. Kun me kuitenkin, kun kysymys on valtiollisesta asiankulusta, aina ajattelemme valtiollisia käsitteitä, niin tämä, johtuen Saksan tapahtumista vielä käsitetään kultivoidummaksi muodoksi kuin mitä todellisuudessa on asianlaita. Sillä poliittisesta näkökulmasta katsoen esiintyy kansallissosialistien voitto puolueen ja puoluеohjelman voittona. Jos kuitenkin ajattelee niitä luonnottomia julmuuksia ja mielettömiä epäinhimillisyyksiä, jotka eivät kohdistu vain juutalaisiin ja marxilaisiin vaan myöskin omiin puoluelaisiin, niin pian kuin nämä muodostuvat johtajille epämieluisiksi ja jos edelleen ajattelee sitä, että kaikki puoluelupaukset, jotka oli tarkoitettu hätäkärsiviä joukkoja varten, kyynillisesti hylljättiin, niin näkee selvästi, että tässä ei ole kysymys valtiollisen puolueen voitosta vaan kysymys on oman puolueenkin keskuudessa vallitsevasta väkivaltaisesta sorrosta johtajadiktatuurin vallitessa, joka diktatuuri on päättänyt harjoittaa tätä valtaa omaksi edukseen. Sillä mitkä muut edut on otettu huomioon kansallissosialistien voiton johdosta ja millä muilla eduilla nyt on kultainen aikansa? Ei ainakaan työläisten, mutta ehkä talonpoikien taikka pikkuyrittäjien, pikkukauppiaiden, palkannauttijain taikka vapaiden ammattien harjoittajain jotka kaikki ryhmät näkevät nälkää?

Huomioon ottamatta lainkaan tosin ei niinkään vähäistä onnenonkijain lukumäärää, jotka ahdistamalla juutalaisia ja "marxilaisia" ovat saaneet erinäisiä paikkoja taikka ovat päässeet kuiteiksi kilpailijainsa kanssa, tuskin kansallissosialistisen puolueen suuret kannattajajoukot tuntevat paremman ajan koittaneen itselleen. He kaikki elävät piinan vallassa alituisesti peläten ilmiantoja ja verisiä vainoja omien puoleutoimitsijainsa taholta. Nämä taas ovat voineet nousta valtaan sen taloudellisen kehitystilan vuoksi, joka on köyhdyttänyt keskiluokan, jonka pelastajia he väittävät olevansa. Mutta todellisuudessa he ovat käyttäneet miljoonia kannattajiaan hankkimaan asestetun puoluekoneiston, jolla ei ole käytettävissään muita kuin entisten aikojen pretoriaaneja, maavouteja ja janithaareja, joita voimakkaat valloittajat keräsivät ympärilleen ja sitoivat heidät itseensä saaliintoivossa. Riistämisen kohteena tässä tapauksessa on suuri Saksan kansa eikä Hitlerin Saksa ole muu kuin valloittajajoukon kukistama maa.

Tämä on sopusoinnussa myöskin sen ulkoisen kuvan kanssa, jonka kolmas valtakunta tällä hetkellä itsestään antaa. Olemme koulukirjoista saaneet lukea, että entisinä aikoina, joiden emme uskoneet enää koskaan palaavan, valloittajaheimo, kuten vandaalit ja mongoolit, tunkeutuivat rauhalliseen maahan ja levittivät kauhua ja hävitystä ympärilleen, pahoinpitelivät naisia ja lapsia, hakkasivat kuoliaaksi miehet taikka heittivät heidät hirvittävään vankeuteen. Samalla tavalla nyt menettelevät kansallissosialistit mestauslavoineen, kidutuspenkkeineen ja keskitysleireineen Saksassa, aivan kuin vihollismaassa. Tämä myös selittää erään seikan, jota ei muuten käsitettäisi, kuinka suuri Saksan kansa, joka oikeutetusti saattoi kutsua itseään runoilijain ja ajattelijain maaksi ja jo-l saattoi olla ylpeä kulttuuristaan, joka yleisen kansansivistyksen vuoksi oli levinnyt laajempiin piireihin kuin muiden kansojen keskuudessa, saattaa olla sellaisen raakalaisuuden kannattaja kuin kolmas valtakunta on. Kansa ei olekaan tämän raakuuden kannattajana vaan valtava osa kansasta kärsii tämän raakuuden vallitessa, kuten aina aseeton joukko joutuu elämään aseistettujen ylimielisyyden, raakuuden ja kostonhimon alaisena.

Puolue uutisia

Osastojen asianomaisten toimittajain velvollisuus on esittää kaikk tässä osastossa julaistut tiedonannot osaston ensimmäiselle kokoukselle. Jokaisen osaston jäsenen velvollisuus on ravaa, ettei tätä tehtävää laiminlyödä.

Syyskauden valistustyöohjelmamme Uuden Englannin alueella

Sosialistipuolueen Suomalaisen Järjestön toimeenpaneva komitea on suunnitellut laajan valistustyöohjelman Uuden Englannin alueell, alempanamainitussa järjestyksessä:

Marraskuulla:

Gardnerissa tiistaina 14 pnä, Tokoi, elvytyslaki.

Worcesterissa keskiviikkona 15 p:nä, O. Tokoi, elvytyslaki.

Milfordissa perjantaina 17 pnä O. Tokoi, elvytyslaki.

Maynardissa lauantaina 18 pnä, O. Tokoi, elvytyslaki.

Fitchburgissa sunnuntaina 19 p:nä, O. Tokoi, elvytyslaki.

Gardnerissa tiistaina 21 pnä, Tokoi, elvytyslaki.

New Ipswichissa keskiviikkona 22 pnä, O. Tokoi, elvytyslaki.

Quincyssa sunnuntaina 26 pnä, Yrjö Mäkelä, fascismi (ilman kuvia).

West Parisissa Me., lauantaina 25 pnä O. Tokoi, elvytyslaki.

Unionissa, Ms., sunnuntaina 26 pnä O. Tokoi, elvytyslaki.

Gardnerissa tiistaina 28 pnä, Tokoi, elvytyslaki.

Worcesterissa keskiviikkona 29 p:nä, O. Tokoi, elvytyslaki.

W. N. REIVO.

JUTUSTELUA

"Itsestään paha pappi saarnaa"

New Yorkin Uutisissa on "Asiatietojen ja mielipiteidän" osasto. Tässä eräänä päivänä löysimme siitä seuraavankin "asiatiedon":

"'Mikä on tarkoitus? Mihin tähtää raivaajalainen punainen johto tunkeutuessaan veljeilemään kansallismielisten pariin?' kirjoittaa meille eräs isänmaataan ja kansaansa kunnioittava Massalainen. Hän jatkaa' 'Lehdet kertovat sosialistien näytelmä- ja ohjelmailloista raittiushaaleissa, Quincyssa, Worcesterissa, Clevelandissa ja muualla. Worcesterin Sovittajalla oli äskettäin Raivaajan toimittaja Mäkelä puhumassa fascismista. Kun paatunut kansainvälisyyden tunnustaja lähtee puhumaan asiasta, jonka se tietää opeilleen vastakkaiseksi, saavat tosiseikat huutia. Onko meidän valkoinen väestömme niin selkärangatonta, että sitä voidaan julkeasti solvata asettamalla sen haalit punaisen propangan kaatopaikoiksi?'"

Kun kirjotuksessa sanotaan tosiseikkain saavan huutia, me vain haluamme siihen sanoa otsikossa olevalla vanhalla suomalaisella sananlaskulla "Itsestään paha pappi saarnaa." Tarkotamme sitä, että kun New Yorkin Uutinen vstustajastaan aina valehtelee, se luulee muiden tekevän samoin. Sitäpaitsi fascismista, sellaisena kun se Saksassa tänäpäivänä ilmenee, tuskin voidaan puhua niin pahaa, ettei se olisi pahempaa tehnyt. Muutoin Mäkelä, mikäli olemme kuulleet, ei luennossaan erikoisemmin puhunutkaan fascismin pahoista töistä, vaan selosteli niitä tekijöitä, jotka tämän omituisen hulluuden muodon Saksassa nostattivat.

Kyllästyminen meluun

on yksi niistä viimeisimmistä hyveistä, jonka täysi ikäisyyteen kehittymässä oleva lapsi tai sivistystä kohti kulkemassa oleva yhteiskunta saavuttaa. Jotkut lapset ja jotkut yhteiskunnat eivät saavuta tätä hyvettä koskaan. Aivan vime aikoihin asti amerikalaiset lasten lailla, jolta he olivatkin, rakastivat melua. Se liittyi koneisiin ja sellaisenaan edusti edistystä. Mitä suurempi melu, sitä suurempi todistus kansan kehityksestä.

Varhaisemmat automobiilit olivat äänekkäitä ja ajurit tarkoituksellisesti tekivät ne vieläkin äänekkäämmiksi käyttämällä niitä ilman äänenaimentajaa pakoputkessa tarkoituksella kiinnittää itsensä ystäviensä ja vihamiestensä huomio. Vasta viimeaikoina on äänettömyyttä alettu pitää hyvänä puolena automobiilissä.

Sama on pitänyt paikkansa kirjoitus koneisiin ja muihinkin koneisiin nähden. Kolmenkymmenen vuoden ajan newyorkilaiset ovat suvainneet tunnelijunia, jotka synnyttävät sellaisen pauhun ja räminän mikä riittää ajamaan satoja matkustajia hulluinhuoneeseen. Epäilemättä ne ovatkin ajaneet satoja matkustajia hulluinhuoneeseen, vaikkakin suoranaisia todistuksia puuttuu.

Lopultakin Interborough Rapid Transit Company ilmoittaa keksityn menettelytapa, jolla voidaan jokainen vaunu tehdä äänettömäksi $150 kustannuksilla. Jos keino osottautuu kelvolliseksi, se on sovellutettava kaikkiin vaunuihin. Aika, jolloin melun moittijaa pidettiin oikullisena ilmisenä, on eletty ohi. Me alamme käsittää, että melu loukkaa terveyttä ja vetämällä huomicta puoleensa tuhlaa voimia ja häiritsee työtä. Meillä ei koskaan tule olemaan—emmekä me tahdokaan—äänetöintä maailmaa enempää kuin meillä tulee olemaan kivutointa, taistelutointa ja kuolemattomien maailmaakaan, mutta me voimme tarmokkaasti pyrkiä siihen suuntaan vielä kauan ilman että pelkäisimme menevämme liiallisuuksiin.

Suomalainen kaipaa saunaansa

Olemme saaneet Commonwealth College nimisestä työväen opistosta, Menasta Arkansasista seuraavasisältöisen suomenkielisen kirjeen, josta ilmenee että olipa suomalainen missä tahansa, hän kaipaa saunaansa ja hän ei ole onnellinen ellei hänellä ole kansalaistensa seuraa niin paljon, että saisi tuon mielilaitoksensa jotenkuten "piltatuksi." Kirje kuuluu:

"Työläisoppilaita monista kansallisuuksista, joilla on monenlaiset maut ja monenlaiset tavat, tulee Commonwealth Collegeen, Menan lähellä Arkansasissa olevalla maatilalla olevaan työväenopistoon. Tänä vuotena tämä laitos sai ensimmäisen suomalaisen oppilaan, Elvira Antijuntin, Bellefontainesta, Ohiosta.

"Miss Antijuntti oli ollut koulussa vähemmän kuin viikon kun hän jo vaati suomalaista saunaa—kuumat kivet, saunavastat ja kaikki mitä suomalaisessa saunassa tarvitaan. Kun hänet johdettiin suihkukylpyyn hän murisi:

"'Suomalaiset tarvitsevat oman saunansa. Ettekö te sitä ymmärrä? Minä vaadin sanuna'."

"Koulun johtokunta kokoontui.

Seuraavana päivänä Miss Antijuntti poti vilustumista. Siitä kehittyi influensa ja hän sairasti kolme viikkoa.

"'Niin siinä käy,' hän valitti tovereilleen. 'En ole saanut saunaa sen jälkeen kun kotoa lähdin. Kun paranen, teen lakon ja lähden pois ellei saunaa rakennetta!'

"'Voidaanko rakentaa sauna yhdelle oppilaalle?' kysyy koulun hallinto. 'Eikö se olisi liiallinen myönnytys yksilöllisyydelle?'

"Commonweath College, työläisten kouluna, väittää valmistavansa tietä yhteistoiminnalliseen yhteiskuntaan. Koulu itsekin on yhteistoiminnallinen sillä oppilaat ja opettajat yhdessä tekevät kaikki 320 eekkerin maatilalla tarvittavat työt. Se on meikein rahatoin yhteiskunta.

"Kysymys saunasta on vielä ratkaisematta. Miss Antijuntti, vaikka onkin tervehtynyt, yhäkin uhkailee. Yksi ratkaisu on mahdollinen. Jos yksi tai kaksi suomalaista oppilasta tulisi Miss Antijunttin lisäksi kevätlukukaudelle, joka alkaa tammikuun toisena päivänä, koulun hallinto vihjailee, että saunakin ehkä voitaisiin laittaa."

* * *

Kirje päättyy tähän. Nyt muutamia asiatietoja Commonwealth Collegesta, jossa sivumennen osuustoimintaa opettaa tämän talven aikana Amerikan Osuustoimintaliiton entinen sihteeri Oscar Cooley. Tässä oppilaitoksessa jokainen oppilas työskentelee 20 tuntia viikossa (15 tuntia kesäkoulun aikana) ja saa työtään vastaan asunnon ja ruuan. Opetusmaksu on $40 kouluvuoden neljännekselta, siis yhteensä $120 kouluvuodelta lokakuusta kesäkuuhun, $13.50 kuukaudessa. Halpa koulu, jossa oppilas saa n.s. "liberal arts" kurssin, jossa suuri huomio annetaan työvän asioille.

Oppilaan on vietävä mennessään hieman liinavaatteita. Hienoja vaatteita ei tarvita. Luokalla voi olla overhaaleissa.

Opettajakunta on pätevä. Johtajana toimii Lucien Koch, jolla on filosofian maisterin arvo Wisconsinin yliopistosta ja joka on toiminut n.s. "experimental collegen" opettajana mainitun yliopiston yhteydessä. Toisina opettajina ovat: Beatrice Carlson, Chicagon yliopistosta, Oliver Carlson, joka on opiskellut Michiganin yliopistossa, Berlinin yliopistossa ja Lontoon taloustieteellisessä koulussa ;Harold Coy, jolla on filosofian kandidaatin arvo Arizonan yliopistosta, Clarice Cunningham ja William Cunningham, molemmat Oklahoman yliopistosta; David Englestein, joka on opiskellut Commonwealth Collegessa ja toiminut Montrealin työväenopiston opettajana, Clay Fulks, lakimies ja magasiinikirjailija ja Mildred Price, jolla on fisofian maisterin arvo Chicagon yliopistosta ja toiminut ennemmin korkeakoulujen opettajana.

Niin että löytyykö Amerikan suomalaisten keskuudesta Miss Antijuntille koulu- ja saunatoveria?

Urheilu

Ruoka ja raittius

Kun huomataan, miten jyrkästi ja sitkeästi raittiusaatetta yleensä vastustetaan ja miten rakas viina on monelle henkilölle, niin joudutaan väkisinkin ajattelemaan, eikö tosiaankaan löydy meidän aikakaudellamme mitään erikoisia syitä, jotka voivat aiheuttaa tuota sitkeää vanhoista tavoista kiinnipitämistä.

Saksalainen tri M. Gerson, joka on nykyajan etevimpiä ravintojärjestelmätutkijoita, huomauttaa eräästä huomattavasti väheksytystä näkökannasta:

"Sellaisten kiihkoaineiden ikävöiminen, kuin ovat tupakka, alkoholi ja kahvi, on fysiologisesti käsitettävissä ja aiheutuu se ensi sijassa meidän aikamme hienostuneesta, mineraaleja puuttuvasta ja liiaksi happoisesta ravinnostamme. Seurauksena on, että elimistö ikäänkuin vaatii näitä nautintomyrkkyjä ja joutuu niihin nähden himon orjaksi lopulta. Valkuaisaineista rikas ravinto, jossa on runsaanlaisesti keittosuolaa ja mausteita, lisää tätä ikävöimistä. Ruokajärjestelmän tehtävänä tässä asiassa on hyökkäyksen keskittäminen paheen juureen ja samalla myöskin sen syyn poistamiseen. Tämä päämäärä saavutetaan keittosuolasta vapaalla ja valkuaisaineita vähäisessä määrässä sisältävällä ravinnolla, jossa toiselta puolelta on runsaasti vitamiineja ja kasvien sisältämiä kivennäissuoloja.

Tapahtuu usein, että potilaita tulee minun luokseni ja he valittavat menettäneensä halun tupakkaan ja alkoholiin. Ruokajärjestelmästä, jossa käytetään runsaasti tuoreita hedelmiä ja vihanneksia, muodostuu näin ollen tulevaisuudessa epäilemättä tärkeä ja arvokas ase taistelussa alkoholin nauttimista vastaan, koska sen avulla saadaan kehitetyksi uusia tapoja, kun edellämainittujen myrkkyjen ikävöinti sitä ennen saadaan huomattavasti vähehemään."

Tähän asti eivät raittiusaatteen kannattajat ja ajajat ole tahtoneet kuunnella, kun tämänsuuntaisia viittauksia on tuotu julkisuuteen. Eikäpä he nyt alkavat antaa sanonnalle arvoa, kun puhujana ei ole mikään "uneksiva" maallikko, vaan kuuluisa europalainen lääkäri.

HOQUIAM, WASH.

(Marsh, 2, 1933.

Talvi jo tuli Grays Harboriin. Sataa lakkaamatta. Eipä oikein kunnon kesää ollutkaan. Kesä oli kylmä ja sateinen. Olen kuullut puhuttavan joskus, että Grays Harborin ilmanala on muuttunut kuivemmaksi, mitä se on ollut silloin, kun metsät vielä olivat luonnon tilassa. Sitä mukaa kun metsät harvenee, niin pitäisi ilman kuivaa ja kylmetä. Se ei kuitenkaan näy pitävän paikkaansa. Useampana vuotena peräkkäin on sademäärä saavuttanut aina korkeamman ja korkeamman rekordin. Tänä vuonna taas luultavasti ylittää viime vuoden sademäärän. Tänne ei kyllä mikään muu sovikaan kuin sade. Jos vaan on joitakin viikkoja joskus ettei sada, niin kaikenlaista sairautta ja pahoinvointia ilmaantuu paljon enempi. Mutta kun sataa "kuin saavista kaataen", niin ihmiset ovat terveitä ja reippaita. Se kyllä itäläisestä ensin tuntuu uskomattomalta, mutta kun täällä vähän aikaa vaellat niin näet että niin se on.

* * *

C. C. C. kämpälle otettiin Harborin kaupungista taas 69 nuorukaista. Siitä ei minulla ole tietoa laskettiinko entisiä pois vai lisättiinkö joukkoa. Jotkut näkivät siinä varman sodan vaaran kun nuoria miehiä viedään hallituksen metsäarmeijaan. Ehkä niin onkin, että heille siellä opetetaan sodankäynnin ensi aakkosia, mutta minä olen ainakin epäilevällä kannalla siihen nähden, että pojat metsään viedään yksistään tulevaa sotaa silmällä pitäen. Setä Sämillä on valmiiksi harjoitettuja joukkoa kylliksi ensihätään ja mitä taas tulee uusiin rekryytteihin niin viehän ne sodan syttyessä senikäiset miehet sinne kuitenkin vaikka eivät ole 'metsä-armeijassa olleetkaan. Vai oliki armoa viime sodan aikana? Eipä tainnut olla. Armotta vietiin jokainen joka vain oli siinä iässä ja ruumiillisesti terve, vieläpä ulkomaalaisetkin. Metsätrmeijaan ei edes oteta muuta kuin maassa syntyneitä. Eipä sillä että uskoisin siitä koituvan mitään hyvääkään. Ensiksikin leirielämä raaistaa nuorukaisemme. Ompahan sekin jotain touhua näytteeksi, että ainakin jotain yritetään tehdä työttömyyden lieventämiseksi.

* * *

Avuntarvitsijoiden luku näyttää talven tullen taas lisääntyvän. Kesällä sentään oli jotakin työtä paremmin. Marjojen poiminnassa oli paljon harborilaisia, joskaan ei siellä mitään tiennannut, niin ainakin yrittivät eivätkä niinollen olleet leipälinjalla. Marjojen poimijat ovat jo kaikki koteutuneet ja leipälinjat lähentelevät viime talven mittaa, ainakin mitä kauemmin lamaannus kestää, sen pryysyisemmiksi jonottajat käyvät. Näkee parhaassa miehuuden iässä olevia ihmisiä niin huonoissa vaatteissa ja jalkineissa, että itkut pusertaa kun katselee kohtalotoverinsa asua. Varpaat monelta kin ilkistävät kengän kärjistä. Kun tarkkaavasti katselee varsinaista katu-yleisöäkin, niin tulee ajatelleeksi, että ei ole varmaankaan vaatteita ja jalkineita liikaa Amerikassa. Jos kaikki yhtaikaa saisivat ostokyvyn, niin siitä tulisi sellainen tavaran kysyntä, että kenkä- ja vaatetehtaat saisivat käydä täydellä höyryllä yötä ja päivää. Vaikka nyt ensiksi jokainen tyydyttäisi kaikista välttämättömimmät tarpeensa, niin puutteellisesti puettuja ihmiset nykyään jo ovat.

* * *

Kolmetoista vaununlastia hallituksen "porkkaa" tuli Washingtonin valtioon 1 päivä marraskuuta. Siitä pitäisi päästä osalliseksi 49,000 vakituisella avustuslistalla olevaa perhettä. Kun ei sen kanssa vain kävisi niin kuin viime syksynä työttömille vapaasti jaettavien kalojen kanssa, että olivat niin mätänemistilassa, että terveyslautakunta määräsi ne hautaamaan sen parempi mitä pikemmin ja niin jäivät työttömät ilman kalaa.

* * *

En juuri koskaan näissä pa-

ÖLJYPALO, JOSSA KOLME MENETTI HENKENSÄ. Yleiskuva New England Terminal Co:n öljylaitoksella Tivertonissa, R. I., marrask. 1 p. Kolme miestä surmaantui ja kuusi loukkaantui. Palon aiheutti erään suuren säiliön luhistuminen.

kinoissani ole kosketellut erikoisesti suomalaisten rientoihin. Nyt pakisen vähän niistäkin.

Noni kaksi ja puoli vuotta sitten täältä Hoquiamista kommunistit tappoivat yhdistyksensä. Yhäältä on tuilut määräys, että Aberdeenin ja Hoquiamin yhdistykset yhtyvät ja se yhdistyneenä toimii Grays Harborin työväenyhdistyksen nimellä. Hoquiamin haali myydään ja toiminta keskitetään Aberdeeniin. Hoquiamilaiset eivät saaneet järkeensä mahtumaan miksi niin pitää tehdä, kun heidän yhdistyksensä on isompi kuin Aberdeenin. Aberdeenissa on kolme suomalaista haalia ja Hoquiamissa on vain yksi. Jos kerran toiminta pitää toisessa lopettaa, niin toimitaan Hoquiamissa. Asiasta pidettiin monta kiivasta riitakokousta ja sen katkerammaksi välit kävivät mitä useampia kokouksia pidettiin. Viimein toimitettiin äänestys, mutta siihen mennessä olivat jo jäsenet niin riitoihin väsyneet, että eivät menneet edes kokoukseen. Vain 5—6 yhdistyksen 30 jäsenestä oli läsnä. Niistä yksi äänesti yhtymistä vastaan ja toiset puolesta. Itseasiassa ne olivat jo Aberdeenin yhdistykseen menneet, jos eivät vielä olleet siellä jäseninä, niin ainakin jo toimivat siellä. Niin Haquiamin yhdistys lakkasi olemasta, mutta haali jäi myymättä sillä se ei kommunisteille kuulunut, eivätkä he niinollen voineet sitä myydä. Ahjola yhdistys, jolla nimellä haaliyhdistys oli toiminut kolmattakymmntä vuotta, piti haalinsa ja se se on karvas pala Aberdeenin linjalaisille.

Kukaan Hquiamissa ei erikoisesti surrut linjalaisten menoa. Ahjola-yhdistyksen toiminta vilkastui aivan tavattomasti kun uusia joukkoja tuli toimintaan ja olisi tietysti sellaisena pysynyt, mutta kun lamannus yhä vain kävi pahemmaksi, niin se herpasi toimintaa, kun ihmiset pitkäaikaisen työttömyyden kouristuksissa myöskin lamaantuivat. Nykyään on toiminta melkein kokonaan lamassa.

Nyt varmaan saamme uutta virikettä, kun kommunistit ovat nyt kai katuneet kun tappoivat lähes elinvoimaisimman yhdistyksensä. Nyt puhuvat, että perustetaan taas Hoquiamiin työväenyhdistys. Alueen sihteeri Björbakka tulee puhumaan tänne 8 p. tätä kuuta ja alottaa keskustelun yhdistyksen perustamisesta. Se voi kyllä syntyäkin jollakin jäsenellä. Onhan Hquiamissakin joitakin linjalaisia, mutta 30 jäsentä eivät siihen tule koskaan enää Hopuiamissa saamaan, niin katkeroittuneita ovat entisten menettelyjen johdosta. Ahjola-yhdistyksellä tietysti ei ole uuden yhdistyksen perustamista mitään vastaan. Ahjolan suojiin sopii vaikka useampiakin uusia yhdistyksiä ja haaliyhdistyksellä on säännöt selvät joidenka mukaan eri yhdistykset voivat haalilla toimia. Juuri siksi hoquiamialaiset halusivat haalinsa hävitykseltä pelastaakin, että täälläkin on haali suomalaisella työväellä tarpeen vielä kauan aikaa. Onhan se kommunistienkin mukava puhua pau kutella lämpimässä haalissa. Kaikille työväen puhujille nimittäin on Ahjolan kokoushaali vapaasti käytettävänä, olkoonpa ne sitten minkä ryhmän eli puolueen puhujia tahansa. — Hoquiamilainen.

NEW YORK CiTY

Kokousuutisia

New Yorkin S. S. Osaston kokouksessa, torstaina marraskuun 9 päivänä puhetta johti M. Lyytikäinen, pöytäkirjurina Olga Long, järjestäjänä M. W. Bruun.

Esitettiin kirjelmä 19 ja 21 piirin sosialistiosastolta, jossa kiitettiin $25 lahjoituksesta vaalirahastoon.

New Yorkin paikallisjärjestön keskuskomitean esittämä jäsenverojen korotus, 5 sentillä kuukautta kohden, oli esillä. Keskustelun jälkeen päätettiin evästää edustajamme vastustamaan mainittua 5 sentin veron korotusta. Vastustus perustui siihen, että koska jäsenverot New Yorkissa eivät ole huomattavana tekijänä puolueen rahastuksessa kun jäsenhankintaryntäys on parhaillaan käynnissä, niin mahdollisesti jäsenveron korotus sitä haittaisi, eikä se kuitenkaan lisäisi tuloja niin, että siitä olisi vastaavaa rahallista hyötyä.

E. Sulkanen selosti agit. komitean toimia, mainiten, että kaksi tilaisuutta on parhaillaan valmistettavana ja ne ovat Vesan salin näyttämön avajaiset, lauantaina 18 päivänä ja vapaa iltama perjantaina, marraskuun 24 päivänä, joihin komitea valmistaa ohjelman.

Jäsenhankintaryntäys on alussa, mutta jäsenistö ei siihen ole vielä ottanut juuri ollenkaan osaa, joten siinä tarvitaan parannusta. Keskustelukokous, joka oli kutsuttu tiistaiksi, marraskuun 7 päiväksi, ei onnistunut, syystä kun sitä ei oltu kunnolleen järjestetty, ja mahdollisesti päiväkin oli huonosti valittu.

Uusina jäseninä hyväksyttiin Selma Nylander, esittänyt Hilja Heikkilä, Elli Kanerva, esittänyt J. F. Lahti. Puheenjohtaja lausui uudet jäsenet tervetulleeksi ja kehoitti heitä toimimaan.

Vesan salin näyttämöä rakentavan komitean puolesta selosti Wilho Hedman, että näyttämö on rakennettu ja avajaiset ovat lauantaina, marraskuun 18 päivänä.

Osastomme naisten puolesta oli päätetty laittaa uudenaikaiset kartiinit Vesan salin akkunoihin, joka esitys mielihyvällä otettiin vastaan.

Huvitoimikuntaan valittiin Augusta Norena ja Lillie Rönkä, edellinen lippujen myyjäksi ja jälkimäinen lippujen vastaanottajaksi.

Seuraava kokous pidetään torstaina, marraskuun 23 päivänä.

PAWTUCKET, R. I.

Vuosijuhlaa

viettää Pawtucketin S. S. Osasto t.k. 18 p. klo 8 j.p.p. haalilla 1753 Westminster st. Providence. Puhujaksi tulee Yrjö Mäkelä. Puheen päätyttyä tulee edustajain tervehdykset y.m. ohjelmaa. Edustajia tulee kuudelta eri paikkakunnalta eli osastosta. Tanssia on lopuksi. Sitä tulee johtamaan Paul Kivi ja kumppanit Abingtonista, Mass. Tämän juhlan tarkoitus on saada paikkakunnan yleisö antamaan osastolle suurempaa huomiota. Sisäänpääsy on 25 senttiä.

S. S. Osaston kokous

on t.k. 18 p. klo 2 j.p.p. Ivar Glenin farmilla. Toivomme, että kaikki jäsenet saapuvat kokoukseen ja ne jotka eivät vielä ole jäseniä, ovat tervetulleita joukkoomme yhtymällä jäseniksi osastoomme yhteistyöhön. Se on meidän velvollisuutemme. Meidän työläisten pitäisi kuulua sosialistipuolueeseen.

Elokuvia

tulee näyttämään W. Reivo' ja Oskari Tokoi puhuu samassa tilaisuudessa joulukuun 3 päivänä, sunnuntaina klo 2 j.p.p. Se on paras aika. Farmarikin saa siihen aikaan lomaa ja voi käydä suomalaisessa teatterissa. Tästä annetaan tarkempia tietoja tuonnempana.

Tulipalo hävitti

Mrs. Helen Burnsin farmitalon irtaimineen perustuksiaan myöten. Irtain ja talo oli vakuutettu. Tuli sai alkunsa savupiipusta ja oli jo saavuttanut suuren vallan kuin koirat, jotka sattuivat olemaan sisällä, päästivät melun, jolla herättivät emäntänsä. Tuli syttyi siinä kello 3 aamuyöstä. Farmi kuuluu Massan puolelle lähellä Pawtucketia. — J. J.

WORCESTER, MASS

Don't forget the meeting

Wednesday Nov. 15, at 7 o'clock sharp. Notice the time, 7 o'clock. At the club rooms.

Last Tusday at the meeting it was decided that each member pay ten cents per month for dues. Any member falling behind in dues for a period of six months will automatically be dropped from the club.

Watch the Worcester Suomi A. C. news in this column because there are going to be doings in Worcester. I won't tell you yet, what's happening. It's a secret. The particular thing that I'm talking about comes off soon, so make sure you watch the Worcester news.

Kaksi sai surmansa, useita loukkaantui keski-Massachusettsissa lauantaina.

Niissä automobiilitapaturmissa, jotka viime lauantaina tapahtuivat keskisessä Massachusettsissa, sai kuolemanvammat kaksi miestä, kaksi sai vakavat vammat ja 16 loukkaantui lievemmin, 9 niistä worcesterilaisia.

32 vuoden ikäinen new-yorkilainen, Noel S. O'Donnell, sai surmansa Grotonissa, kun auto, jolla hän matkusti, suistui tieltä pois. Mieheltä murtui pääluu ja luhistui rinta. John Davenport, 20-vuotias grotonilainen poika, joka auton omisti ja sitä ajoi, sai lievät vammat.

Fitchburgilainen Albin Godin, 45 vuoden ikäinen mies talosta 150 Appleton circle'ssä, sai surmansa Littletonissa, kun 53 vuoden ikäisen worcesterilaisen Willis Lundriganin ajama automobiili, jossa hän oli matkustajana, törmäsi puuta vasten. Tässäkin tapauksessa ajuri pääsi lievillä vammoilla.

Westminsterissä tapahtuneessa autotapaturmassa loukkaantui viisi henkilöä. He olivat Mr. ja Mrs. Fred Boudreau, Gardnerista, ja heidän kuusivuotias poikansa, sekä J. Bowdoin, Leominsteristä ja eräs mies, joka nimensä ilmoittamatta lähti matkoihinsa.

Täällä Worcesterissa tapahtui yhdeksän onnettomuutta, mutta kukaan ei loukkaantunut erittäin vaarallisesti.

Littletonissa ja Grotonissa tapahtuneiden onnettomuuksien johdosta ovat viranomaiset luvanneet nostaa autojen ajureita vastaan syytökset vaarallisesta ja kuoleman aiheuttaneesta ajosta. Westminsterissä sattuneeseen tapaturmaan syyllisenä pidetään Arthur J. Martineau'ia, Leominsteristä. Viranomaiset ovat pidättäneet hänet syytettynä humalassa ajosta ja yhteentörmäyksen aiheuttamisesta.

Maailmansodan muisto Lincoln squaressa vihittiin

Viime lauantaina vihittiin Lincoln squaren vastapäätä Boys' klubin taloa rakennettu maailmansodan muisto. Lentokoneet hurrasivat ilmassa, "Gold Star" äidit istuivat heille varatuilla kunniaistuimillaan kylmässä tuulessa poikiaan lämpimästi muistellen, papit rukoilivat jumalan apua siihen, ettei sellaista veristä lahtausta, kuin maailmansota oli, enää koskaan tapahtuisi, sotilasjoukko marssi paikalle ja kanuunain laukaukset kaikuivat mäeltä toiselle, kun tähtilippu reivattiin tuon muistomerkin pitkään, Oregonin petäjästä höylättyyn solakkaan salkoon. Tuhansittain miehiä ja naisia, poikia ja tyttöjä oli seuraamassa tuon sodan memoriaalin vihkijäisiä, sillä samalla kertaa vietettiin aserauhan viidettätoista vuosijuhlaa.

Tuon juhlan tarkoituksena oli jättää ihmisten mieliin sellainen toivo, ettei sotaa koskaan enää julisteta. Mutta toivo on vain toivo ja tosiasiat ovat tosiasioita. Viisitoista vuotta on kulunut siitä, kun aserauha julistettiin, mutta maailmansodan uhka on yhä olemassa, vieläpä lähempänä nyt kuin koskaan ennen senjälkeen, kun Saksa "kukistettiin" ja "maailma turvattiin kansanvallalle." Sotia ei poisteta rukouksilla eikä toivomuksilla, ei kauniilla puheilla eikä hyvällä tahdolla, vaan yhteiskuntajärjestelmän sellaiseksi muuttamisella, että ihmisten ja kansakuntien edut samanlaistuvat. Siis niin kauan, kun tämä kapitalistinen riistojärjestelmä vallitsee, on olemassa sodan vaara, vaikka kuinka rukoiltaisiin ja kuinka toivottaisiin.

Worcester saanut hallitukselta yleisiin töihin $413,415.

Siinä enemmän kuin yhden miljoonan dollarin summassa, minkä hallitus on myöntänyt Massachusettsin kunnille yleisiä töitä varten lahjoina ja lainoina, on Worcesterille myönnetty varoja $413,415. Worcester sai lahjana $114,415 ja lainana $299,000. Koko tuon summan minkä hallitus lainana ja lahjana antoi, käyttää Worcester katujen rakentamiseen.

Massachusettsin valtio on saanut hallitukselta yleisiä töitä varten hiukan yli kahdeksan miljoonaa dollaria, ilmoittaa täkäläisen Telegram-lehden Washingtonin kirjeenvaihtaja. Kunnille ja valtiolle myönnetyt varat yhteensä ovat $9,233,135. Saamillaan varoilla valtio rakennuttaa lämmityslaitoksia, kirjastoja ja asuinhuoneita valtion sairaaloihin ja opistoihin sekä teettää monelaisia korjauksia näissä sekä muissa omistamissaan laitoksissa. Suurimman summan valtio on ottanut Lincoln-Concord maantietä varten. Sitä varten annettu laina on $905,000 ja lahja $255,000, yhteensä $1,060,000.

Kuoli juomaansa myrkkyyn.

Talossa 2 Bigelow kadulla asuva nainen, 46 vuoden ikäinen Stella Chaliacki, kuoli eilen kaupungin sairaalassa siihen myrkkyyn, jota hän nautti lauantaiiltana. Poliisien mukaan nainen oli ollut hyvin synkkämielinen siitä saakka, kun hän hiljattain "menetti hermonsa".

Laukaus omasta pyssystä tappoi metsästäjän.

Alfred C. Weston, 40 vuoden ikäinen Needhamin mies, sai surmansa viime lauantaina ollessaan metsästämässä Princetonin metsissä. Valtion poliisien mukaan hänen tappoi laukaus omasta pyssystä. Pyssy laukesi, kun se putosi maahan Mr. Westonin horjahtaessa metsää kävellessään. Onnettomuuden tapahtuessa oli yksi surmansaaneen toveri noin 30 jalan päässä hänestä. Toiset seurueeseen kuuluvat olivat loitommalla.

Vuokrasopimuksia tehty viinakauppojen avaamista varten.

Kaksikymmentäviisi puotia alakaupungilla on suullisella sopimuksella vuokrattu sitä varten, että niihin avataan viinakauppoja ja viinanjuontipaikkoja, kun Massachusettsin laki kovien väkijuomien myyntiin nähden on astunut voimaan. Maurice F. Reidy, worcesterilainen kiinteimistökauppias ilmoittaa, että puotien kysyntä viinakauppoja varten on suuri. Kirjoitettujen vuokrasopimusten teko on jätetty siksi, kun henkilöt, jotka viinakauppaa aikovat ryhtyä harjoittamaan, ovat saaneet viinanmyyntiluvan. Useat niistä henkilöistä, jotka viinapuotien ja viinanjuontipaikkojen avaamista suunnittelevat, ovat entisiä kapakoitsijoita, mutta on joukossa nuorempiakin miehiä, jotka uskovat väkijuoman myynnistä muodostuvan suurta voittoa tuottavan liikkeen. Mr. Reidyn mukaan yksityiset yrittävät valloittaa itselleen vähittäisen viinanmyyntiliikkeen.

People's Forum.

Tänä-iltana Eagles' haalissa avattavalla, taikka toimintansa aloittavalla People's forumilla tulee käymään tämän talven aikana monta huomattua puhujaa. Sherwood Eddy, joka hiljattain hämmästytti maailmaa arvostelemalla natseja Berlinissä pidetyssä kokouksessa, puhuu tänäiltana aiheesta "Danger Spots in Europe." Maanantai-iltana t. k. 20 p:nä puhuu forumilla Harvardin professori Thomas Nixon kysymyksestä: "Is Capitalism About to Collapse?" ja häntä seuraa seuraavana maanantaina Anna Louis Strong, jonka puheenaiheena on: "My 12 Years in the Soviet Union". Joulukuun 4 p:nä puhuja on Thomas Que Harrison ; hänen puheensa aihe on: "Nationalismi, the Warld Menace". "New Deal or New Day" on tri Scott Nearingin puheenaiheena joulukuun 11 p:nä ja viikkoa myöhemmin: No Young Park ja Kinnosuke Adachi selostavat kysymystä "China versus Japan".

Näille People's forumin luennoille on vapaa sisäänpääsy.

Päivälista kuluvalla viikolla.

Sovittajan haali on W. S. S. O:n käytettävänä **Maanantaina 13 p:nä.** Toimikuntain kokouksia.

Keskiviikkona 15 p. Oskari Tokoin luento "Elvytyslaki" kello 8 illalla.

Perjantaina 17 p. H. T. K. järjestävät "Maratoni-whistit".

W. W. Seura "Suomi" järjestää kivat paanatanssit tiistaina 21 p:nä. Pitäkää ne mielessä.

Salon trio Fitchburgista

tulee soittamaan rivakat tanssit jouluk. 2 p:nä Sovittajalla, järjestää W. S. S. O:n huvitoimikunta.

Oskari Tokoi

jatkaa luentoansa elvytyslaista Sovittajalla, keskiviikkona 15 p:nä kello 8 illalla. Jokainen, joka oli kuulemassa ensimäistä luentoa samasta elvytyslaista, ei voi olla kuulematta sitä loppuun. Mitä sanoo Tokoi nyt? Se on varmaan mieltäkiinnittävä. Samassa tilaisuudessa näytetään myös 2—3 kelaa filmikuvia, jotka myös ovat katsomisen arvoisia. Muistakaa saapua! Vapaa sisäänpääsy.

Niin ne nuoret!

Kertovat, että Miss Mamy Pitkänen ja Mr. Dick Lindgren, ovat kihlautuneet. Mamy on tovereiden Hilda ja Kalle Pitkäsen tytär.

Elämänkumppaneiksi

toisilleen ovat vihityt Miss M. M. Keegen ja Sulo W Lane. Sulo on tovereiden Mrs. ja Mr. Lähdemäen poika.

Nykyaika ja Raivaaja

on paras joululahja. Suunnitellessanne joillekin ystävillenne jotain lahjaa, ottakaa huomioon että Raivaaja ja Nykyaika on kaikkein tervetullein. Kääntykää asiamiesten puoleen, ne auttavat teitä lehtien tilauksessa.—Niku.

QUINCY, MASS.

Varkaat vierailivat kassakaapilla

Viime perjantai-aamuna huomasi South Junior korkeakoulun vahtimestari varkaiden vierailleen koulussa edellisen yön aikana ja tyhjentäneet koulun ravintolakassan, saaden saaliikseen $120. Varkaan tai varkaiden oletetaan piiloutuneen koulun huoneisiin edellisenä iltana olleen juhlan aikana ja kun kaikki olivat poistuneet koulusta, kulettaneet koulun johtajan toimistosta kassakaapin juhlasaliin ja siellä murtaneet siitä oven auki sekä korjanneet rahat taskuunsa.

Samana perjantaina pidättivät poliisit kaksi epäilyksen alaista miestä, mutta tutkittuaan heitä päästivät heidät vapauteen. Poliisit ovat kuitenkin varmoja, että parin päivän kuluttua heillä on mahdollisuus saada oikeat syylliset kiinni ja saattaa oikeuden eteen vastaamaan teostaan.

Oikeusu vaalien alkumäärään nähden

Viime viikon lopulla olleissa paikkakunnan uutisissa oli mainittu kaupunkimme nimitysvaaleista ja äänestysajasta, mutta kuten jo vuosia olemme huomanneet, ei lehdessämme harjoteta minkäänlaista oikolukua, joten siinä on virheitä kuin kirjavia kissoja. Mutta yleisesti eivät ne ole niin vaarallisia, että niista tarvitsisi kovaakaan melua nostaa ja eikä se hyödyttäisi mitään, vaikka siitä metakkaa pitäisikin. Mutta harmillista se on, kun taytyy samoista asioista lukijain kanssa kinastella, sillä he aina laskevat syyn luonnostaan lankeavan uutistenkirjoittajan niskoille. Emme siitä välitä, ettei ko sitäkin tapahdu hyvin usein, mutta allekirjoittanut on koetellut olla hyvin varovainen virallisiin asioihin nähden ja tehnyt parhaansa niiden virheiden korjaamisessa ennen kuin on ulos lähetänyt ja ollut siinä vahvassa uskossa, että kyllähän siellä on miehiä, jotka korjaukset hoksaavat. Mutta ei siinäkään näy olevan toivomisen varaa kovinkaan runsaasti. Olemme kuitenkin purkanut sappemme ja oikasemme virheen.

Tiistaina (tänään) pidettävissä kaupunkimme nimitysvaaleissa aukeavat äänestyspaikat klo 10 aamulla ja suljetaan klo 8 illalla.

Fore Riverin telakan palkkajuttu taas esillä

Fore Riverin laivatelakalla piti palkkakysymyksen tulla ratkaistuksi jo tämän kuukauden ensimäisenä päivänä ja samalla myös kin työläisten oikeus järjestyä omiin järjestöihinsä, joita molempia kysymyksiä täkäläisen laivatelakan pääyhtiö on ankarasti vastustanut. Silloin kuin Bethlehem yhtiö sai hallituksen urakat, olivat ne lasketut 40 % korotuksella palkkojen ylenemisen tähden, vaikka työläisten palkat todellisuudessa mainitella telakalla eivät kohonneet muutta kuin 2 % työpäivän lyhennyksen jälkeen.

Mitä taas tulee työläisten järjestymiseen ulkopuolelle komppanian unioiden, siihen antoi tämän yhtiön presidentti sellaisen ukaasin, että hänen alaisillaan työmailla ei tarvita mitään muita unioita kuin ne, mitä jo entuudestaan on ollut olemassa, s.t.s. komppanian uniot. Ja niinpä kai se on ollutkin, vaikka täällä yritettiin saada työläisiä muihin järjestöihin.

Sama suhde mainittuihin asioihin on ollut toisillakin telakoilla idän rannikolla Camdenistä pohjoiseen ja ovat kaikki edustajiensa kanssa ja kautta esittäneet valituksensa niitä asioita käsitteleville virkailijoille Washingtonissa uscampaan otteeseen, mutta ei niistä ole selvää vielä tullut. Mutta nyt pitäisi asian tulla ratkaisuun ja sitä varten ovat täkäläisen telakan työläisten edustajat matkustaneet pääkallon paikalle viime viikon lopulla. Samalla edustavat he Bath, Me. laivatelakan työläisiä.

Muuten on ihmeellistä, että paikkakunnallamme olevan telakan työvoimaa on vain vähennetty eikä lisätty, kuten olisi luullut. Ja mikä vielä pahinta, joutuvat nämä telakalta pois joutuneet työläiset heti kaupungin avustettavien listalle ennenkuin kunnolleen ehtivät työvaatteensa päältään riisua. Ja tästä on äkämystynyt myöskin meidän kuuluisa pormestarimme ja sanonut pistäviä sanoja telakan herroille. Näyttää aivan siltä kuin tämä uusi jako veisi työläisen elämän aivan päin honkaan eikä seitsemänteen taivaaseen, kuten sanomalehdisto on saarnannut sen lain ulostulon jälkeen.

Tilatkaa Raivaaja ja Nykyaika

Luulisipa valveutuneiden suomalaisten työläisten jo käsittävän ilman suurempia kehoituksia, että voidaksemme seurata maailmassa tapahtuvia eri mullistuksia, täytyy työläiselle tulla sellainen päivälehti, joka kertoo asiat todellisessa valossa ja siinä muodossa, että sen ymmärtää vähemmänkin yleistä kirjallisuutta lukenut. Sellainen lehti meillä suomalaisilla on nykyään Raivaaja ja se pitäisi tulla jokaisen työläisen kotiin. Väitetään Kyllä, ettei ole varoja, mutta totta puhuen on monen sellaisen väittäjän väite aivan peratön, kun katselee heidän jokapäiväisiä toosauksiaan. Tietysti on paljon sellaisiakin, joille se tänäpäivänä on mahdottomuus, mutta se on pieni joukko. Siis koetelkaapa työläiset, vaikka pikku sakeilla tilata lehti asuntoonne, jossa voitte yhdessä tutkia siinä olevia yhteiskunnallisia kysymyksiä ja maailmassa tapahtuvia mullistuksia. — Antinpoika.

Kanton, Kiina, marrask. 10 p. — Neljä Kiinan armeijan lentäjää menetti henkensä eilen harjoitellessaan pommien heittämistä ilmasta.

Se kiusallinen selkäkipu

Voi varoittaa munuais- ja virtsarakkohäiriöistä.

LAINATKAA pikainen huomionne kiusalliselle selkäkivulle virtsarakkohäiriöille tai jos olette väsänyt, hermostunut ja lamaantunut. No voivat varoittaa häiriytyneestä munuaisten ja virtsarakon toiminnasta.

Käyttäjät kaikkialla luottavat Doanin Pillereihin. Miljoonien askien vuotuinen myynti on todistus Doanien populaarisuudesta. Rohdoskauppiaallanne on Doaneja.

Doan's Pills *A Diuretic for the Kidneys*

Räätälinliike myytävänä tai vuokrattavana

Välttävästi kalustettu räätälinliike myydään halvalla tai vuokrataan. Paikassa on harjoitettu räätälinliikettä 20 vuotta. Paikkakunnalla ei ole toisia räätälinliikkeitä, joten tarmokkaalla ja raittiilla miehellä on hyvä mahdollisuus tehdä elämänsä.

Kirjoittakaa osotteella:

KANSANKOTI,

Box 506, Superior, Wyo.

Lähettäkää

RAHAA SUOMEEN

kauttamme

Kurssi sopimuksen mukaan

◆

Raivaaja Kustannusyhtiö

48 WALLACE AVE., FITCHBURG, MASS.
2056 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

Mrs. Katri Wilska
Suomalainen Kätilö
131 West 121 St., New York City
Tel. Monument 2-9758

Dr. J. R. THURMAN
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
2002—5th Ave., 124 St.,
New York City
Tunnit:
10-12, 1-5, 6-8, suljettuna perjant.
Tel. Harlem 7-3440. X-ray kone

JOHN SONCK, M. D.
Suomalainen lääkäri
ottaa vastaan sairaita
31 West 124 St., New York,
Tunnit: 10—1 ja 5—7.30. Sunnuntaisin sopimuksen mukaan.
Tel. Harlem 7-4845

JOHN RANTA
CHIROPRACTOR
2018—5th Ave., Apt. 5-A, New York City
Tunnit 3—7 ip. Lauant. ja sunn. almoastaan sopimuksella. Tel. Harlem 7-7864
Ja 341 Madison Ave., huone 1005. Tunnit 10 ap. 2 ip. maanant., keskiv. ja perjant. sekä myös sopimuksella.
Telef. Murray Hill 2-2659
Ainoa suomalainen korporeerattu "New York State Chiropractic Society" ja National Chiropractic Associationin jäsen idässä.

Tri. ELNA M. MOBERG
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
Vastaanottotunnit: Maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja torstaina 10-12, 1-4, 6-8. Lauantaina 10-4. Perjantaisin ei vastaanottoa. X-ray kuvia.
15 W. 123 St., New York City
Puhelin: Harlem 7-0160.

Toht. ERNEST LAMPI
Suomalainen lääkäri — Kirurgi
Tunnit muutettu: maan. 6—8, tiist. 2:30—4:30, keskiv. 6—8, torst. 2—3, perj. 6—8, lauant. 4—8. Sunnuntaisin sopimuksen mukaan.
15 WEST 123 ST., N. Y. CITY
Puhelin Harlem 7-0160

Dr. M. WERDEGAR
Kirurgi-hammaslääkäri
2 East 125th St., New York City.
5th Ave. kulma. Tel. Harlem 7345
Tunnit: Arkipäivinä 9—9 ill.
Sunnuntaisin 9—1 j.pp.

KÄTILÖ
MRS. NYSTRÖM
1959½ Madison Av., 125-6 kad. välillä
Tel. Harlem 7-7138 — *New York City.*

Terveystieteellisesti holdettuna paranevat "parantumattomatkin taudit"
HANS KALM, Ph. D.
Teacher of Health Renewal.
Tunnit sopimuksesta. CUmberland 6-0822
485 PACIFIC STREET
Near Pacific & Atlantic subway stations
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Elias Anttila
HAMMASLÄÄKÄRI ja SUUKIRURGI
27-9 East 124 St., New York City.
Tel. Harlem 7-8499
Tunnit:
10—12; 1.30—7; Tiist. ja Torst. 8 ill.
Perjantaisin 10—1.00

J. Alfred Anderson
LAKIMIES
Room 2103, Woolworth Building,
233 Broadway, New York, N. Y.
Puh. Rector 2-9388
Kotipuhelin: Shore Road 5-1750

Mrs. Sandra Alkio
Suomalainen Kätilö
Puhelin: Harlem 7—9460
26 E. 126 St., NEW YORK CITY

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

PÄIVÄLISTA:

Työläisten Luottoyhdistyksen johtokunnan kokousta ei ole tiistai-iltana vaan myöhemmin josta lähemmin ilmoitetaan.

Saiman agitatsionitoimikunnan kokous kello 7 huomeniltana.

United Cooperative Societyn agitatsionitoimikunta kokoontuu kello 6:15 tänäiltana.

— Mr. ja Mrs. William D. Parkinson viettivät lauantaina kodissaan talossa 321 Highland avenuella 51:stä hääjuhlaansa. Mr. Parkinson on täkäläisen opettajaopiston entinen johtaja.

Thangsgiving Dance

On Wednesday November 29th, the night before Thanksgiving Day the Reipas Athletic club will hold its fourth annual Thanksgiving Eve dance. Ralph Wickstrom's orchestra from Maynard has been "booked" to furnish the music for this gala occasion. Dancing to the strains of this popular orchestra will continue until 2 o'clock in the morning.

— Committee.

UNIVERSAL

teatterissa tänään ja huomenna esitetään kaksi elokuvaa: "Paddy The Next Best Thing" ja "Flaming Gold." Keskiviikkona ja torstaina teatterin valkokankaalla nähdään näytelmät "Mayor of Hell" ja "His Private Secretary."

Pihlajan orkesteri

soittaa keskiviikkoiltana Saiman ravintolatoimikunnan erikoiskahviaiset, joihin on kutsuttu kaikki tämän kylän nuori ja vanha suomalainen väki. Naiset tarjoilevat tässä tilaisuudessa kahvin omissa uuneissaan paistamiensa leivosten kanssa ja antavat ovilahjoina omenabäskettejä. Miehet ja naiset, miksi ette nyt jo päätä mennä Saiman ravintolatoimikunnan vieraaksi ensi keskiviikkoiltana!

Tänäiltana toimikunnalla on tavalliset kansainväliset kahviaiset. Ne soittaa Lunetta'n orkesteri.

Mrs. Hilja Mäkelä saanut surusanoman

Sisko Nora kuollut Canadassa

Mrs. Hilja Mäkelä, lehtemme toimitajan toveri Yrjö Mäkelän vaimo, sai eilen iltana Port Arthurista, Canadasta, sähkösanoman, jossa kerrottiin, että hänen siskonsa, 39 vuoden ikäinen Mrs. Nora Gehl, oli kuollut kello 6:30 eilen iltana muutamia tunteja kestäneen sairauden kärsittyään.

Suremaan vainajata jäivät puoliso, isä, äiti, 2 veljeä ja 3 siskoa, sekä suuri sukulais- ja tuttavapiiri.

Leominster ei voittanut Gardneria

Jonkunlainen yllätys oli Gardnerissa viime lauantaina iltapäivällä se, kun sikäläisen korkeakoulun jalkapallojoukkue kykeni pelaamaan tasapelin, 7—7, voimakkaan ja tähän saakka tänä syksynä voittamattoman Leominsterin korkeakoulun joukkueen kanssa. Kilpailu tapahtui Gardnerin koulun urheilukentällä ja oli sitä katsomassa noin viisituhatta henkilöä.

Niinkuin muistetaan, voitti Fitchburg Gardnerin helposti, joten odottaa voidaan, että Leominster joutuu maksamaan kiitospäiväpäivällisen, kun Fitchburg ja Leominster ottavat yhteen t. k. viimeisenä päivänä Crockerin kentällä.

Vain ovella lippuja suurtansseihin

Se Saiman komitea, jonka kutsumana New Yorkin Työväentalon orkesteri soittaa tanssit Saiman talolla keskiviikkoiltana t. k. 22 pnä, ilmoitti tänäaamuna, että näihin suurtansseihin myydään lippuja vain ovella. Tällä tiedoituksella komitea vastasi niihin kysymyksiin, joita yhtenään viime viikolla kuultiin ja jotka kuuluivat: Missä myydään lippuja niihin Saiman tansseihin, jotka Miss Turpeinen, Kosola, Syrjälä ja Fransen soittavat?

KALEVAISTEN MYYJÄISET

on tämän viikon keskiviikko- ja torstai-iltana Kalevakodissa. Arvokkaita tavaroita on saatavana. Pilettejä myyvät kaikki seuran jäsenet.

Lunta satoi

niin paljon sunnuntaita vasten yöllä, että kelkoilla voitiin laskea eilen mäkeä niillä kaupunkimme kaduilla, joilla autoliikennettä oli vähän. Tuo leikki kuitenkin näytti perin vaaralliselta, sillä lapset sujauttelivat syrjäkaduilta valtakaduille, joilla autot edestakaisin hyrräsivät.

Clintonissa poikanen loukkaantunut

Howard Carey, yhdeksän vuoden ikäinen poika, ilmotetaan Clintonista, on siellä loukkaantunut pahasti, kun hänen kelkkansa eilen iltapäivällä luisti Clintonin Oak-kadulla erään James Seuss'in auton eteen ja jäi sen alle. Pojalta puhkesi pääluu ja murtui vasen sääriluu. Clintonin sairaalassa, johon poika vietiin, oli eilen iltana vähän toivoa loukkaantuneen henkiinjäännistä.

Kuoli samana päivänä kun veli haudattiin

Clement E. Morse, 72 vuoden ikäinen kauppias, kuoli äkkiä Leominsterissä eilen iltana. Hän oli aikaisemmin päivällä veljensä hautajaisissa ja silloin, kun sydänhalvaus hänen elämänlankansa katkaisi, hän oli edesmenneen kodissa talossa 204 Highland avenuella. Se suru, minkä veljen kuolema tuotti, lienee vaikuttanut ukkoon niin voimakkaasti, että sydän pakahtui.

Gardnerin pojat saivat maksaa $55.20

Neljä dollaria 60 senttiä miehestä, eli yhteensä $55.20 saivat maksaa ne 12 Gardnerin poikaa, jotka maalasivat viime kuun 28 pnä Crockerin kentällä klubihuoneen seinään, tulostauluun, sanomalehtimiesten huoneen seinään y. m. suuret keltaiset kirjaimet "G. H. S." ja nostivat Gardnerin korkeakoulun lipun lipputankoon keskellä kenttää. Tämä tapahtui saman päivän aamuna, jonka iltapäivällä Gardnerin koulun jalkapallojoukkue kilpaili mainitulla kentällä Fitchburgin joukkueen kanssa. Poikien oli maksettava maalin pois hankaus, sekä lipputangon nuorien kuntoon laittaminen. Viimeksimainittua työtä varten täytyi hakea erikoinen ammattilainen, joka kilpesi salkoon. Pojat tekivät työnsä salaa, mutta poliisit saivat selville ketä he olivat.

Fitchburg voitti Brocktonin 26—6

Fitchburgin korkeakoulun jalkapalloilijat, Mr. Amiottin treinaamat urhot palasivat viime lauantaina Brocktonista pystyssä päin, voitosta riemuiden.

Ja iloiden pojat vastaankin otettiin. Mutta olihan siihen syytäkin: Fitchburg voitti aivan odottamattoman ylivoimaisesti Brocktonin korkeakoulun joukkueen Elden Keihtin kentällä noin 6,000 katsojan edessä. Ottelu oli kova ja lopputulos Fitchburgin hyväksi 26—6. Tuo haviö oli kenkäkylän pojille ensimmäinen 35:ssä kilpailussa. Fitchburg ei ole hävinnyt vielä tänä syksynä kertaakaan.

Päivällinen tarjoillaan Saiman vuosijuhlassa

Eilen iltaiselle Saiman kokoukselle raporteerasi se komitea, joka hiljattain valittiin yhdistyksen vuosijuhlaa järjestämään, että juhlasta tulee kaksipäiväinen. Lauantai-iltana tammikuun 6 pnä esitetään näytelmä ja sunnuntaina 7 pnä tarjoillaan juhlapäivällinen ja suoritetaan monipuolinen ohjelma. Juhlan ohjelman yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa, mutta tekee komitea kaikkensa saadaksen juhlasta kaikinpuolin tarkoitustaan vastaavan tilaisuuden.

Jäsenhankintakomitea raporteerasi kokoukselle, että kuluvan syksyn aikana on yhtynyt osastoon 35 uutta jäsentä. Yhdeksän noista jäsenistä hyväksyttiin osastoon eilen iltana.

Jos kaikki osaston jäsenet auttaisivat komiteaa uusien jäsenten hankkimisessa, niin päämäärä—mikä on: 100 uutta jäsentä ennen vuoden loppumista!—saavutettaisiin helposti, lausui Lauri Moilanen puhuessaan jäsenhankintakomitean puolesta. Kokous otti tuon hoksautuksen vastaan ja antoi osaston jäsenille kehoituksen auttaa komiteaa parhaan vointinsa mukaan.

Kokoukselle esitettiin, että valittaisiin kunnallistoimikuntaan lisää jäseniä ja kehoitettaisiin komiteaa hissukseen valmistautumaan parin vuoden päästä pidettäviin kunnanvaaleihin. Esityksestä keskusteltiin lyhyesti ja kysymys jätettiin avoimeksi vielä seuraavaan kokoukseen.

Kunnalliseen politiikkaan oilsi sosialistien otettava osaa, keskustelussa myönnettiin, mutta samalla huomautettiin, etteivät voimamme vielä toistaiseksi ole niin suuret, että mitään erikoisempaa tällä alalla aikaan saataisiin.

Agitatsionitoimikunta raporteerasi kokoukselle ja ilmoitti, että valtion sosialistipuolueen sihteerin tarjoamille puhujille voidaan todennäköisesti järjestää luentotilaisuudet Cooperative haaliin Kuusamolla joko keskiviikkotaikka torstai-iltoina. Yhden tarjotuista puhujista—Harold Kaberin—on ottanut Cooperative forumi ensi perjantai-illaksi ja organiseeraaja kehoitti, että kaikki osaston jäsenet saapuisivat häntä kuulemaan ja kehoittaisivat muitakin forumille tulemaan. Toveri Kaber on, hän sanoi, Harvardin käynyt nuori mies ja puhuu aiheesta: "Hyökkäys opetus järjestelmää vastaan—koulujemme tulevaisuus."

Organiseeraaja Puranen raporteerasi matkastaan Bostonissa pidettyyn Labor Red Cross'in perustavaan kokoukseen. Hän lyhyesti selosti että järjestön tarkoituksena on auttaa lakkolaisia ruoka- ja vaateavulla, hankkia takauksia lakkotaisteluissa vangiituille työläisille ja heidän järjestöjensä toimitsijoille sekä antaa heille laillista y. m. avustusta, jonka tarpeessa lakkolaiset voivat olla. Tuohon Työn Punaisen Ristiin, hän sanoi, pääsevät kaikki ristin tarkoituksia kannattavat ja sen säännöt hyväksyvät uniot y. m. työläisten taisteluille myötämieliset järjestöt, jotka maksavat vähinäin viisi dollaria vuotuista jäsenmaksua. Agitatsionitoimikunta valtuutettiin maksamaan osaston puolesat tuo jäsenmaksu.

Saiman eileniltaisessa kokouksessa toimi puheenjohtajana Siimes P. Salminen ja sihteerinä oli vakituinen kirjuri A. E. Usenius.

30 poikaa Taunon luokalla

"Luokallani on jo 30 poikaa," kertoi Tauno Tuomaala, Reippaan pikkupoikien voimisteluluokan johtaja, kun hän pyörähti tänäaamuna toimituksessamme. "Luokka voi kasvaa," hän arveli, "ainakin 50-lukuiseksi ennen joulua."

Kun kysyimme Taunolta, että kuinka paljon hän voi poikia johtamiinsa riveihin ottaa, niin lausui hän, ettei siinä ole mitään määrää. Jos luku tulee kylliksi suureksi, niin luokka jaetaan kahteen osaan, toveri Tuomaala puheli ja kehoitti välittämään lasten vanhemmille kehoituksen, että he lähettäisivät poikiansa Reippaan riveihin voimistelemaan.

Jalkapallokilpailu hätäapurahaston hyväksi

Lauantaina t. k. 25 pnä järjestetään Crockerin kentällä jalkapallokilpailu kaupungin hätäapurahaston hyväksi. Chicopeen korkeakoulun joukkue ja täkäläisen korkeakoulun joukkue kilpailevat ja kaikki tulot, lukuunottamatta mitä vieraileville joukkueille ja kilpailutoimitsijoille joudutaan maksamaan, annetaan hätäapukassaan. Esityksen täten varojen hankkimisesta tekivät koulumme johtaja Chalmers ja fyysillisen kasvatuksen johtaja Amiott ja sen hyväksyivät heti koulun urheiluneuvosto ja kaupungin hätäapukomitea.

GARDNER, MASS.

Pistäydymme Washingtoniin ja Niagaralle tiistai-iltana

Tiistaina t. k. 14 pnä on gardnerilaisilla tilaisuus katsella Yhdysvaltain pääkaupunkia, Washingtonia, valkoisella kankaalla Ash-kadun haalissa, käydä samalla tiellä myöskin Niagaralla ja lopuksi tutustua haikalojen pyyntiin ilman eri maksua.

Nämä kuvat esitetään siinä tilaisuudessa jossa

Oskari Tokoi puhuu elvytyslaista

toisen kerran. Viime tiistaina Tokoi piti ensimmäisen esitelmänsä tästä tärkeästä ja mielenkiintoisesta kysymyksestä. Menemme tietysti joukolla tähän tilaisuuteen.

TOWNSEND, MASS.

Townsend Harborin Toivolan haalilla

on ohjelma- ja tanssi-iltama ensi lauantai-iltana marraskuun 18 päivänä ja siellä tulee olemaan oikein erityistä meidän paikkakunnallamme, sillä meille tulee Mrs. Virginia Hill puhumaan ja ehkä vielä muitakin puhujia ja muuta ohjelmaa myös. Ja sitte tulee sellainen tanssi-soitto, että sopii vanhemman väenkin jalkatahdissa lattiaan. Pitäkää nyt mielessänne, että tulette kerrankin nauttimaan hyvästä ohjelmasta ja vielä hyvät tanssit päälle. Sopii sinne tulla etempäänkin kuulemaan mitä Mrs. Hillillä on meille sanottavaa. Ovirahakin on pieni, vain 20 senttiä.

MAYNARD, MASS.

Union kokous tiistaina

Ensi tiistai-iltana pidetään myllytyöläisten union kokous Taiston talolla. Kun suomalaisten osanotto union kokouksiin on ollut verrattain laimeata, niin kehoittavat union virkailijat suomalaisiakin tähän kokoukseen runsaslukuisemmin saapumaan.

Seuraavana sunnuntaina, tarkemmin sanottuna t.k. 19 p:nä, pidetään sitten union yleinen kokous Taiston talolla, johon voivat osallistua tämän teollisuusalan kaikki nekin työläiset, jotka iltavuorolla työskennellen eivät voi päästä arki-iltasin kokouksiin. Sunnuntain kokous alkaa kello 2 iltapäivällä. Tiistai-illan kokous alkaa kello 7.30.

Kuten aikaisemmin on mainittu, järjestäytyvät Assabet tehtaan työläiset tällä kertaa yhteen teollisuus-unioon. Näin menetellen saadaan union voimasuhteet kantavimmiksi ja vaikuttavammiksi, kuin eri depardementittäin järjestäytyneenä. Union valitsema työmaakomitea neuvottelee yhteisesti kaikkien depardementtien työehdoista, sen sijaan kuin aikaisemmin nämät neuvottelut ovat olleet kunkin ammattialan erillisenä tehtävänä. Tämän toimenpiteen kautta poistetaan myös ne ristiriidat, jotka eri departementtien kesken syntyvät työehtosopimusten johdosta. Sotahuutomme siis olkoon: Union jäseniksi kaikki Assabet tehtaan työläiset näiden viikkojen kuluessa!

VETOAA WASHINGTONIIN. Kentuckyn kuvernööri Ruby Laffoon, joka hiljattain sähkötti presidentti Roosevelttille esittäen, että liittohallitus ottaisi suoritettavakseen Kentuckyn valtion hätäapumenot, jotka nousevat miljoonaan dollariin kuukaudessa. Liittohallituksen asiamiehet ovat viime aikoina tehneet tutkimuksia tuossa valtiossa ja sanovat katkerien poliittisten riitojen haittaavan hätäavun jakamista sekä muutakin.

Luentotilaisuus lauantaina.

Ensi lauantai-iltana, t.k. 18 p. luennoi Raivaajan toimittaja Oskari Tokoi Taiston talolla. Luennoitsijan esitysaiheena on Yhdysvaltain hallituksen elvytyslaki, sen merkitys kansantaloudellisessa elämässämme ja sen varjopuolet sosialismin toteuttamisen nähden. Luennon ohella esitetään myös neljä kelaa elokuvia. Kuvat tietenkin ovat eri aloilta kuin viime kerralla. Sisäänpääsy on vapaa. Luento alkaa kello 7.30 illalla.

Laulajat harjoituksiin.

Ensi lauantaina iltapäivällä pidetään mieskuoron erikoisharjoitukset Taiston talolla. Kysymyksessä on mieskuoron esiintyminen sunnuntai-iltana vietettävässä kolijuhlassa Taiston talolla. Harjoitukset alkavat kello 3 j.p.p.

Vaudeville- ja ohjelmallinen illanvietto.

Ensi sunnuntai-iltana, t.k. 19 p:nä on Taiston talolla rikasohjelmainen illanvietto. Se on omistettu kivihiilijuhlaksi, mihin on hankittu runsas ja monipuolinen ohjelma. Esitettävät ohjelmanumerot käsittävät soittoa, laulua, vaudevillea, lyhyiä puheita ja yksinäytöksinen näytelmä: "Työväen elämää", minkä esittävät näyttämömme vanhan kaartin valiovoimat. Illanvietosta lähemmin seuraavissa numeroissa.

Nira-paraati suuremmoinen.

Viime lauantaina oli maynardilainen kansa melkein viimeistä asujanta myöten liikkeellä. American Legiona-osaston toimesta oli järjestetty Nira-kulkue, joka lienee ollut suurin, mitä Maynardissa on aikaisemmin ollut. Paitsi marssijoita joiden lukumäärä lähenteli paria tuhatta, osallistui kulkueeseen myöskin neljä soittokuntaa ja sadottain autoja ja koristeltuja liiketrokeja, mitä erilaisemmilla liikereglaameilla varustettuna. American Woolen Companyn Assabet tehtaan kaksi trokia olivat erikoisesti silminpistäviä. Niissä esitettiin villayhtiön vaatetuotteita, jopa raakaaineitakin aina eläviin lampaisiin asti. Hyvin edustettuja olivat toisetkin kauppalan liikkeet kulkueessa. Paraati oli yhteinen voimannäyte hallituksen elvytysohjelman toteuttamisesta, joka jätti jälkeensä hyvän vaikutuksen. — Piste.

CHICAGO, ILLINOIS

Aivan ovella.

Se kauan aikaa odotettu hauska saaristolaisnäytelmä esitetään nyt ensi sunnuntaina 19 päivänä, jos haluatte siis viettää yhden iltapäivän "Lenkka-Leenan ja vinosilmä-Vikun" seurassa, niin saapukaa Lincoln Auditoriumiin ensi sunnuntaina. Näytelmää on harjoiteltu ahkerasti, joten esitys tulee olemaan sen mukaista. Lincoln Auditoriumissa ei olekaan tämän talven aikana liian usein näytelmiä, joten silloin kun niitä esitetään, on sitäkin suurempi nautinto saapua katselemaan. Uusia nuoria voimia on mukana taasen, jonka ihastuksella merkitsemme. Näytelmäseuramme onkin tunnettu siitä, että se voi pitää mukanaan myöskin nuoret ja yhä uusia liittyy seuraamme. Pitemmälle selestamatta tämän nyt esitettävän näytelmän hyviä puolia, sanomme vaan, että tulkaa tutustumaan, Lincoln Auditorium ottaa teidät vastaan lämpimiin suojiinsa. Siis terve vaan näkemiin.

Kauan odotettu uutinen.

Vihdoinkin voimme yleisölle tiedottaa, että E. Y. Näyttämö on alkanut jo harjoitukset myöskin joulunäytelmästään ja yleisön suureksi riemuksi, voimme ilmoittaa, että jouluna saadaan katsella kuuluisaa operettia "Katja tanssijatar". Näytelmäseuran taholta pyydettiin ilmoittamaan tästä jo näin ajoissa, ettei kukaan vaan vahingossakaan järjestäisi mitään muita menoja joulupäiväksi, sillä silloin on ainoa tilaisuus näillä ympäristöillä nähdä tämä kauan odotettu operetti. Lähemmin tuonnempana.

Älkää olko varkainlukijoita, vaan tilatkaa itsellenne Raivaaja.

LANESVILLE

ROCKPORT

QUINCY

Aijotteko

Jouluksi Suomeen?

Jos, niin paluulupahakemus olisi tehtävä nyt heti. Lukuisia johdettuja matkoja parhailla laivoilla. Pistäytykää konttorissamme saadaksenne lähempiä tietoja.

Raivaajan Pilettitoimistot

48 Wallace Ave., Fitchburg
2056 Fifth Ave., New York

Summer oil is no longer safe!
SEE US TODAY FOR A FILLING
Say Yes DRAIN—FILL then LISTEN
TEXACO CRACK-PROOF MOTOR OIL
Texaco Certified Service
"JAKE" PERÄ
1033 Main Street Tel. 670

Uutis-ilmoituksia

ASHTABULA, OHIO
Raivaajan ja Nykyajan asiamiehinä toimivat: Lydia Aunela, 1514 W. 29 St., Henry Auer, 1303 W. 6 St. ja Emil Wiljamaa, 1328 Lake Ave.

FITCHBURG
Nykyaikainen 5 huoneen alakerta tenementti vuokrataan halvalla; keskuslämmin. — 47 Marshall Street.

GARDNER, MASS.
Palo- ja Autovakuutuksia vastaanottaa ja pilettiasioita järjestää Gardnerin osaston talolla 21 Ash St., joka torstai-iltana kello 8—9 W. N. Reivo.

MAYNARD, MASS.
Hj. Linden toimii Raivaajan paikallisena tilausasiamiehenä. Toimittakaa hänelle asianne ja uudistakaa tilauksenne.

August Saarela on Raivaajan paikallinen ilmoitusasiamies. Kääntykää luottamuksella hänen puoleensa Raivaajan ilmoituksia koskevissa asioissa.

NEW YORK CITY
Vuokratalo myytävänä, 15 huonetta, höyrylämmin, sähkövalot, kaikki mukavuudet, juuri maalattu. Kolme kylpyhuonetta. Viisi asukasta sisällä. Kalusto annetaan ostajalle vapaasti. 66 East 126th St.

70 East 127th St., lähellä Madison Ave. 3 ja 4 huon. huoneustoja, kaikki mukavuudet. $26—$32.

159 East 127 St., lähellä Lexington Ave. 4 ja 5 huon. huoneustoja, kaikki mukavuudet. $26—$35.

QUINCY, MASS.
Karl Wehter toimii paikkakunnalla Raivaajan asiamiehenä. Tavatkaa häntä kaikissa Raivaajan liikettä koskevissa asioissa. Osoite: 430 Granite St. Tel. Granite 8447—M.

TANSSIT
Ashbyn Majalla
Keskiviikko-iltana, marrask. 15 p.
Salon Trio soittaa
Oviraha 25 senttiä.

Työläisten Luottoyhdistyksen
sääntömääräinen
Vuosikokous

pidetään Raivaajan talolla, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass., maanantaina tämän marraskuun 20 päivänä, kello 8 illalla.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen tili- ja toimintakertomus; päätetään johtokunnan esityksen mukaisesti, kuinka paljon maksetaan osakevoittoa eli osaketilillä oleville talletuksille korkoa kuuden kuukauden tilikaudelta, joka päättyy lokak. 31 p., 1933; valitaan johtokuntaan erovuorossa olevien tilalle jäsenet; päätetään kaikista muistakin säännöissä määrätyistä ja muutenkin mahdollisesti esille tulevista kysymyksistä.

Fitchburg, Mass., marrask. 11 p., 1933.

Työläisten Luottoyhdistyksen johtokunnan puolesta,

Carl E. Savolainen,
kirjuri.

GRUENER HARDWARE STORE
Kuparisia Keittoastioita
Erittäin kohtuullisilla hinnoilla
85 Main St. — Suomalainen apulainen — Fitchburg, Mass.

Eldredge & Sons, Inc.
1 Decas Block, Wareham, Mass.
Kiinteimistöä.
Vakuutuksia osake- ja keskinäisiin yhtiöihin.

Edwin K. Greer
Perustettu 1891
PUUTAVARAA JA RAKENNUSTARPEITA
Tel. 108
Konttori:
57 Main St., Wareham, Mass.

GEORGE F. CORNWELL & SONS, Inc.
Hautaustoimisto
Wareham — Mass.
Puhelin 29-2
47 vuoden kokemus.
4 balsameeraajaa.

The S. R. Harvey Co
1052 Washington Street, Lanesville, Mass.
Tel. 1076-M
KOLIA JA PUITA

Konttori avoinna yöllä ja päivällä
Willard S. Pike
HAUTAANTOIMITTAJA — ja — PALSAMEERAAJA
Puhelin 884
75 Washington Street, Gloucester, Mass.

QUINCY BAKING CO.
WM. WICK, Prop.
Myymälät:
390 Water St. Tel. President 5373
659 Hancock St. Wollaston
484 Washington St. Quincy Point

Dr. CARLETON G. OSGOOD
373 Granite St., Quincy, Mass.
Tunnit: 9—12 ap., 2—7.30 j.pp.
Keskiviikkona sopimuksen mukaan
Tel. Granite 4258-R.

FOR BETTER COAL
PHONE GRANITE 2843
GROSSMAN COAL CO.

NORWOOD

MAY'S FUNERAL SERVICE
Kohtelias ja ammattitaitoinen palvelus
ERNEST MAY
FUNERAL DIRECTOR
85 NICHOLS ST., NORWOOD
Tel. Norw. 1509

Kleps Auto Electric Service
PATTERIA sekä SYTYTYS- ja KARBURAATTORI-PALVELUS.
12 Guild St., Norwood, Mass.
Tel. Norwood 0554

John Gillooly, Inc.
Hautaantoimittajat
126 Walpole St. Norwood, Mass.
Puhelin: Norwood 0174-W

Dr. John E. Corbett
Hammaslääkäri
Tel. 1390
648 Washington Street, Norwood, Mass.

The Modern Dairy
"Cream Top" maitoa
Se vispaantuu
350 Lenox St., Norwood, Mass

Arthur L. Bateman
VAKUUTUKSIA
Parhain palvelus
92 Nichols St., Norwood, Mass.
Tel. Norwood 0642
30 vuotta liikkeessä Norwoodissa